БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 240 (17.224). • 19 октябрь 1978 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — УЛУҒ ОКТЯБРГА!

РЕСПУБЛИКА БАЛИҚЧИЛИК ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

Тошкентда 18 октябрь куни республика балиқчилик хўжалиги ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов кенгашни очди.

Кенгаш ишида область партия комитетларининг секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, балиқчилик хўжаликлари корхоналарининг раҳбарлари, инженер-техник ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари, бошланғич партия ва комсомол ташкилотларининг секретарлари, касаба союз комитетларининг раислари, республикадаги бир қанча министрликлар ва идоралар пойиҳалаш ва илмий-тадқиқот ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мамлакатнинг чучук сув ҳавзаларида балиқчиликни янада ривожлантириш ва балиқ овлашни кўпайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида Ўзбекистонда балиқ етиштиришни кўпайтириш соҳасида балиқ саноати хўжаликлари ходимларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Тошкент область партия комитетининг секретари Ф. Г. Патуремский, Ўзбекистон ССР Балиқчилик хўжалиги давлат комитетининг раиси А. У. Маҳмудов, Тошкент областидаги Дамачи балиқчилик хўжалигининг директори Н. Ш. Шарипов, Хоразм балиқ комбинатининг директори Б. Ж. Жабборов, Қорақалпоғистон «Рибакколхозсоюз»и ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Амударё» колхози мотофелюгаси капитани К. И. Исмоилов, Тошкент области «Балиқчи» бирлашмасининг бош директори В. Н. Труш, Жиззах балиқ комбинатининг бош инженери А. Н. Мамин докладни муҳокама қилишда қатнашдилар. Кейинги йилларда республикадаги кўллар ва ҳовузларда балиқ овлаш анча кўпайганлиги таъкидлаб ўтилди. Бунга балиқчилик саноат негизида такомиллаштириш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга ошириш, товар балиқ етиштиришга ихтисослаштирилган ҳовуз ва кўлларни кенгайтириш, балиқ боқадиган корхоналарнинг қувватларини ошириш натижасида эришилди. Республикада кейинги 7-8 йил ичида тўрт минг гектардан зиёдроқ кўл майдонлари ишга туширилди. Бу кўлларнинг балиқ маҳсулдорлиги икки баравар ўсди. Республика бўйича ҳозир сунъий кўлларнинг ҳар бир гектари ўрта ҳисобда 21 центнердан зиёдроқ балиқ беради. Энг яхши хўжаликларда — «Балиқчи», «Дамачи» бирлашмаларида ва Хоразм балиқчилик хўжаликларида бу кўрсаткич гектарига 30-38 центнерга етди. Илғор балиқчилик хўжаликларининг коллективлари ҳозирнинг ўзидаёк беш йилликнинг уч йили планини бажариб қўйдилар.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми талаблари асосида тармоқдаги ишнинг аҳволини таҳлил қилиб, республиканинг маҳаллий сув ҳавзаларида балиқ овлаш ҳажмини анча кўпайтириш мумкин эканлигини кўрсатиб ўтдилар. Ҳамма хўжаликларда мавжуд резервлардан тўла-тўкис фойдаланилаётир деб бўлмайди. Янги балиқчилик корхоналарини қуриш ва мавжудларини реконструкция қилиш иши графикдагидан кўпинча анча орқада қолмоқда, ишларнинг сифати паст, объектлар кўпинча чала қурилган ҳолда фойдаланиш учун қабул қилиб олинаётир.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладидаги қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, — деб таъкидлаб ўтишди кенгаш иштирокчилари, — республиканинг ҳовузлари, кўллари ва дарёлари маҳсулдорлиги кескин равишда оширилишини таъминлаш, товар балиқ етиштирадиган хўжаликлар самарадорлигини ошириш, балиқ етиштириш ва балиқ овлаш юзасидан план топшириқларини сўзсиз бажариш энг муҳим вазифадир.

Кенгашда СССР балиқчилик хўжалиги министри А. А. Ишков сўзга чиқди.

Кенгашда Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов, республика Министрлар Советининг Раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турғунов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ВАТАНПАРВАРЛИК ТАРБИЯСИ

Турли авлод, турли синф ва социал группаларга мансуб совет кишиларига хос битта умумий ҳис бор. Бу ҳис Советлар ҳокимияти учун курашчиларни, улуғ Ватан уруши солдатлари ва космосни забт этаётган ҳозирги қаҳрамонларни, биринчи коммунистик шанбаликлар қатнашчилари ҳамда ўнинчи беш йиллик илғорларини, жисмоний ва ақлий меҳнат ходимларини руҳан бирлаштиради. Бу ҳис — социалистик Ватанга чуқур ва кучли меҳру муҳаббат ҳиссидир.

Совет кишисининг шахсий тақдири ва бахт-саодати Ватанининг улкан тақдири, эришган ютуқлари ва муваффақиятлари билан чамбарчас боғланган. Мамлакатимиз қанчалик бой, қудратли бўлса, миллион-миллион меҳнаткашларнинг ҳаёти шунчалик яхши ва гўзал бўлади. Улуғ Ватанга чексиз садоқатнинг муҳим манбаи ҳам мана шунда.

СССР Конституцияси ватанпарвар ва интернационалист меҳнаткашларнинг юксак даражада уюшган, ғоявий онгли жамиятини ривожланган социализмнинг ажойиб хусусиятларидан бири деб белгилайди. Социалистик ватанпарварлик ижтимоий тузумимиз, бутун ҳаёт тарзимизнинг ўзи билан вужудга келтирилган. Шу билан бирга совет меҳнаткашларида мана шу ажойиб маънавий сиёсий фазилат партия ва давлатнинг доимий собитқадам куч-ғайратлари билан шаклланади. Бу фазилатни тарбиялаш болалик йиллариданоқ бошланади, ўқиш жараёнида ривож топтирилади ва аҳил, ижодий меҳнат вазиятида янги, олий даражага кўтарилади.

Партия ташкилотлари ватанпарварлик тарбияси ишига кўп куч сарфлаб келдилар ва ҳозирда ҳам шундай қилмоқдалар. Меҳнаткашлар онгида, даставвал ёш авлод онгида совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм идеяларини, Советлар мамлакати, Ватанимиз билан фахрланиш, социализм ғалабаларини ҳимоя қилишга тайёр туриш ҳисларини қарор топтириш партиянинг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб келди ва ҳозирда ҳам шундай бўлиб қолмоқда, деб таъкидланди КПСС XXV съездида. КПСС Марказий Комитетининг кейинги йилларда қабул қилган қарорларида, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган ҳужжатларда ва СССРнинг янги Конституциясида съезд кўрсатмалари янада ривож топтирилди ва конкретлаштирилди.

Совет халқи улкан бунёдкорлик фаолиятининг ҳар бир куни оммада юксак ватанпарварлик руҳини камол топтириш ва мустаҳкамлаш учун кўпдан-кўп материаллар беради. Ватанининг куч-қуввати ва шон-шуҳратини, унинг халқаро майдонда тинчлик ва социал тараққиёт учун курашда эришган муваффақиятларини кўпайтирувчи меҳнат зафарлари миллион-миллион кишиларнинг қалбларини ҳаққоний ифтихор ҳисларига тўлдирмоқда. Мана шу ютуқлар пропагандаси Москва, Ленинград, Киев, Минск, Боку ва бошқа кўпгина шаҳарлар партия ташкилотларининг ғоявий-тарбиявий ишида ҳақиқатда марказий ўринни эгаллаб келмоқда. Улар орттирган тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, бундай пропаганда сиёсий таъсиротнинг ҳамма шакл ва воситаларидан, шу жумладан лектор ва докладчилар, агитатор ва сиёсий ахборотчиларнинг ҳаммага тушунарли, ёрқин ва яққол агитация билан узвий боғланган жонли сўзларидан моҳирона фойдаланишни кўзда тутади. Эришган ютуқларимиз манзарасини, мамлакатнинг социал-иқтисодий ва маънавий тараққиётини, социализмнинг ҳаётий кучи ва афзалликларини меҳнаткашларга тўлароқ очиб бериш муҳимдир.

Шу билан бирга Советлар Ватани босиб ўтган шонли тарихий йўлга мурожаат қилишнинг тарбия практикасида катта аҳамияти бор. Советлар Ватанининг қаҳрамонона ўтмиши саҳифаларига иззат-ҳурмат билан қараш — ҳар бир чинакам ватанпарварнинг ажралмас фазилатидир. Шу тўлқинлантирувчи саҳифаларнинг кўплари бой мемуар адабиётимизда ёрқин акс эттирилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» деган хотиротлари шу адабиётга бебаҳо ҳисса бўлиб қўшилди. Мана шу китобларни ўрганиш совет халқининг кураш ва меҳнатдаги оммавий қаҳрамонлиги манбаларини янада чуқурроқ тушуниб олишга ёрдам беради.

Ёш авлодимизни энг яхши ватанпарварлик анъаналари руҳида тарбиялаш алоҳида ғамхўрлик қилишни тақозо этади. ВЛКСМ XVIII съездининг қарорига биноан комсомол ташкилотларида ўтказилаётган қаҳрамонлик ва ватанпарварлик ўқишлари шундай тарбиянинг янги бир шаклидир. Комсомоллар ва ёшларнинг совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати жойлари бўйлаб давом эттирилаётган Бутуниттифоқ юришлари қаҳрамонона анъаналарини пропаганда қилиш, авлодлар ворислигини мустаҳкамлаш учун кўп нарсалар бермоқда. Бу юришларда миллион-миллион йигит-қизлар қатнашиб, 65 мингта ҳайкал, ёдгорлик, мемориал белгилар ўрнатдилар. Партия ва комсомол ташкилотлари ҳарбий ватанпарварлик ишига, ёшларни армияда хизмат қилишга тайёрлашга доимий диққат-эътибор беришлари керак.

Партия совет кишисининг маънавий қиёфасини шакллантира бориб, унда оташин ватанпарвар ҳамда матонатли, эътиқодли интернационалист фазилатларини камол топтиради. Ҳамма миллат меҳнаткашларида жонажон ўлкага, ўз республикасига меҳр-муҳаббат ҳислари умумий Ватанимиз — Совет Иттифоқига фарзандлик садоқати билан қўшилиб кетади. Ўртоқ Л. И. Брежнев социалистик ватанпарварлик моҳиятини очиб бериб, бундай деган эди: «Боболар ва бобокалонлар диёрига, ўз маданиятига, тилига, ўз анъаналари ва урф-одатларига чексиз меҳр-муҳаббат, ихлос ҳис-туйғулари билан яшамайдиган киши бўлмаса керак. Лекин социалистик жамиятда шу туйғу — ватанпарварлик туйғуси миллий чегаралардан чиқиб янги мазмун касб этади. Биз ҳаммамиз қайси республикада яшамайлик, совет ватанпарварларимиз, битта социалистик ватаннинг фарзандларимиз».

Совет кишисининг умуммиллий ифтиҳоридан иборат жуда катта, мазмунан ғоятда бой ватанпарварлик туйғуси СССР халқларининг бирлиги ва қардошларча дўстлиги янада мустаҳкамланиши билан тобора бақувват бўлиб бормоқда. Мана шу ҳис-туйғуларни ҳамма чоралар билан камол топтириш янги жамият бунёдкорларига хос интернационализм руҳи янада баланд кўтарилишини билдиради.

Халқимизнинг сиёсий етуклиги, коммунистик эътиқоди унинг ватанпарварлик онги негизини ташкил қилади. Бу етуклик ва эътиқод нақадар чуқур бўлса, совет кишиларининг социалистик Ватанга садоқати, Ватанга фидокорона хизмат қилишга тайёрлиги ва маҳорати шу қадар ёрқин намоён бўлади. Жонажон мамлакат фаровонлиги ва равнақи учун, коммунизм тантанаси учун фидокорона меҳнат қилиш — Ленин партияси раҳбарлигида бўлган ва шу партия илҳомлантираётган халқ оммаси ватанпарварлиги, онги, ижодий ташаббусларининг энг ажойиб ифодасидир.

КПСС Марказий Комитетининг: Яшасин Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи! деган Октябрь чақириғи коммунизм қураётган қардош халқларнинг ҳамма тилларида илҳом билан янграмоқда.

(«Правда»нинг 17 октябрдаги бош мақоласи).

А. А. ГРОМИКОНИНГ ФРАНЦИЯГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Франция ҳукуматининг таклифига биноан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико шу йил октябрь ойининг охирида расмий визит билан Францияга боради.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! 1978 йил планини тўла ва ошириб бажариш учун курашингиз! Энг юксак меҳнат унумдорлигига, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатига сабот билан эришингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ УЛУҒ ОКТЯБРЬ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли совхоз меҳнаткашлари шу ғанимат дамларда пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказишаётир. Хўжаликда машъал бригадалар оз эмас. Адолат Носирова бошлиқ коллектив ана шулар жумласидандир. Юз гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариш учун курашаётган бу бригада баҳодирлари марра томон яқинлашиб бормоқдалар. Етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини бригада етакчисининг ўзи «зангори кема» билан йиғиб-териб олаётир. Мавсумда 300 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган Адолат Носирова ҳар куни ўз агрегати билан 11-12 тоннадан пахта тераётир. Суратда: Адолат Носирова.

А. Тўраев фотоси.

5.700.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	1,00	88,41	1,48	83,81
Наманган	1,05	85,30	1,36	84,79
Фарғона	0,91	82,55	0,91	69,22
Қашқадарё	1,81	82,41	1,99	69,79
Андижон	1,03	79,52	1,42	83,29
Сурхондарё	1,40	76,48	1,43	73,52
Тошкент	1,40	71,52	1,05	67,96
Жиззах	2,25	68,20	2,59	77,67
Самарқанд	2,03	57,34	2,63	57,00
Сирдарё	2,04	54,89	2,10	59,12
Хоразм	1,69	43,20	2,25	30,58
ҚҚАССР	1,54	31,29	1,62	22,01
Республика бўйича:	1,45	70,08	1,72	65,84

Шу жумладан ингичка толали пахта

Бухоро	1,70	73,16
Наманган	1,49	72,86
Сурхондарё	1,82	57,71
Қашқадарё	2,26	49,06
Республика бўйича:	1,92	57,14

КОСМОНАВТЛАРГА ТЕЛЕГРАММА

ЧЎЛҚУВАРЛАР ЗАФАРИ

Мирзачўлдаги жаҳонда биринчи космонавт Юрий Гагарин номидаги совхоздан Учишни бошқариш марказига космонавтлар В. Коваленок ва А. Иванченков номига телеграмма юборилди. Телеграммада айтиладики, бўз ердаги хўжалик меҳнаткашлари давлатга пахта топшириш план топшириқларини Мирзачўлда биринчи бўлиб муваффақиятли бажарганлар, Ватан улардан 5,3 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» олган.

Совхоз бундан 17 йил аввал — Ю. Гагариннинг тилларда достон бўлган парвози ўтказилган йилда тузилганди. Шундан бери хўжалик меҳнаткашлари Звездний шаҳарчаси билан тез-тез ёзишиб қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда эришган муваффақиятларини космонавтларга маълум қилиб келадилар.

Гагаринликлар мавсум охиригача Ватанга яна 1000 тонна пахта етказиб беришдан иборат янги марра сари дадил бормоқдалар.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Ромитан райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Истамов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Қаландаров, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Қурбонова, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Шарипов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Камолов, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Қодиров;

Пешку райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ҳамроев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Розиқов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Кенжаев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Аҳмедов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Холов, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Очилов;

Шофиркон райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Жўраев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Хўжаев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Дўстов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Мўминов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Мажидов, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Шарипов;

Муборак райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Илиади, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Османов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Ғуломов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Маматқулов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Муҳаммадиев.

63 МИНГ ТОННА БЎЛАДИ

Районимиз республиканинг йирик ва юқори ҳосилли пахта етиштирувчи районларидан ҳисобланади. Ўтган йили район хўжаликларида ҳар гектар ердан ўртача ҳисобда 40.1 центнердан ҳосил олингани ва давлатга 60900 тонна «оқ олтин» етказиб берилгани бунинг далилидир. Пахтакорларимиз КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларига жавобан бу йил она-Ватанга 63 минг тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишган.

Ана шу юксак мажбуриятни бажариш мақсадида район меҳнаткашлари олиб бораётган кураш ўзининг дастлабки қувончли натижасини берди. Давлатга пахта топшириш юзасидан ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йили учун белгиланган халқ хўжалик плани муддатидан илгари муваффақиятли бажарилди. Ватан омборига 54300 тонна сифатли пахта топширилди. Ҳар гектар ердан ҳозирнинг ўзидаёқ ўртача ҳисобда 35.5 центнердан ҳосил олинди. Давлатга топширилган пахтанинг 50 минг тоннаси, яъни 93 проценти машиналар билан терилди.

Эришилган ғалабага «Победа», Энгельс номли, Ленин номли, «Ленинград», Ҳамза номли, «Заря коммунизма» колхозлари, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», Волков номли, «Коммунизм» совхозлари ва Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг Киров номли ўқув-тажриба хўжалиги коллективлари муносиб ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда ҳозиргача ҳар гектар ердан 37—45 центнердан ҳосил териб олинди.

Ҳар йилгидек, бу йил ҳам ҳосил йиғим-теримининг муваффақиятини машиналар ва уларнинг шонли механик-ҳайдовчилари ҳал қилмоқда. Кўпчилик механик-ҳайдовчилар ўз зиммаларига мавсумда 200—300 тонна пахта териш мажбуриятини қабул қилиб, «зангори кема»ларни юқори унум билан ишлатдилар, бир кунда 8—10 тонна, мавсум бошидан буён 180—200 тонна пахта теришга эришдилар. Улар орасида «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг машҳур механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Энвер Алиев, шунингдек, Абдусаттор Сулаймонов, Ойсара Орзиқулова, Свердлов номли колхоздан Маҳмуд Ўринбоев, Абдурауф Ғаффоров, «Победа» колхозидан Ўроқбой Нишонов, Ким Афанасий, «Ленинград» колхозидан Мадиёр Шарипов, «Заря коммунизма» колхозидан Усен Жумашев, Ҳамза номли колхоздан Ҳамза Турдибоев ва бошқалар бор.

План бажарилган бўлса ҳам, ҳосил йиғим-терими худди илгаригидек тез суръатлар билан давом эттириляпти. Чунки етиштирилган ҳосилнинг бир қисми ҳали далада турибди. Пахтакорларимиз уни сира нобуд қилмай териб олиб давлатга топширадилар ва бу йил мамлакатга 63 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан бажарадилар.

В. ШЕК,
Халқ депутатлари Ғалаба район Совети ижроия комитетининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ж. И. ИЛҲОМОВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САВДО ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Савдо-саноат палатаси президиумининг раиси Жўра Илҳомовна **Илҳомовага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил, 18 октябрь.
Тошкент шаҳри.

КРЕМЛДА СУҲБАТ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин СССР Олий Совети Президиумининг меҳмони сифатида Совет Иттифоқига келган Иордания ҳошимийлар қироллигининг валиаҳд шаҳзодаси Ҳасан бин Талални 18 октябрь куни Кремлда қабул қилди.

Амалий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат давомида Совет—Иордания муносабатлари масалалари хусусида, шунингдек бир қанча муҳим халқаро проблемалар хусусида фикрлашиб олинди. Бунда Яқин Шарқдаги аҳволга алоҳида эътибор берилди.

Исроилнинг араб мамлакатларига қарши тўхтовсиз давом этаётган агрессияси, Исроилнинг ва унга ҳомийлик қилаётган кучларнинг Яқин Шарқдаги можарони одилона, ҳар томонлама бартараф этишни барбод қилиш, уни араб халқларининг миллий манфаатларига зид бўлган жузъий сепарат битимлар билан алмаштириш йўлидаги уринишлари Яқин Шарқдаги доимий кескинликка сабаб бўлаётганлиги қайд этилди. Бу сепарат битимлар Исроил қўшинларини 1967 йилда оккупация қилиб олган араб ерларидан батамом олиб чиқиб кетишни кўзда тутмайди, шу территориялар устидан арабларнинг суверенитетини тиклашни таъминламайди, фаластинлик араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини поймол этади.

Шу сабабли бундай тил бириктиришлар Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишга хизмат қила олмайди. Барча бевосита манфаатдор томонларнинг, жумладан фаластинлик араб халқи қонуний вакили — Фаластин Озодлик ташкилоти иштирокида можарони атрофлича бартараф этиш йўли билангина бундай тинчликка эришиш мумкин, деган ишонч изҳор этилди. Томонлар шу мақсадда Женева сулҳ конференцияси механизмидан фойдаланиш зарурлиги тўғрисидаги ўз позициясини таъкидладилар.

А. Н. Косигин Кэмп-Дэвидда қабул этилган ҳамда арабларнинг манфаатларига зид бўлиб тушадиган қарорларни зўрлик билан қабул қилдириш йўлидаги уринишларни рад этаётган Иорданиянинг позицияси Совет Иттифоқида ҳурматга сазовор бўлмоқда ва қўллаб-қувватланмоқда, деб уқтириб ўтди.

Ҳасан бин Талал Совет Иттифоқи арабларнинг одилона курашини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётганлиги учун Совет Иттифоқига Иорданиянинг чуқур миннатдорчилигини изҳор этди.

Совет—Иордания ҳамкорлиги масалаларини кўриб чиқиш пайтида томонлар иқтисодий, савдо, маданий соҳаларда ва бошқа соҳаларда ўзаро муносабатларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга, иккала томонни қизиқтираётган масалалар юзасидан сиёсий маслаҳатлар ва фикрлашувлар ўтказишга интилаётганликларини билдирдилар.

(ТАСС).

ПОЛЬШАЛИК МЕҲМОНЛАР

Польша Халқ Республикаси Бош прокурори Л. Чубинский бошчилигидаги Польша Халқ Республикаси прокуратура ходимлари делегацияси Тошкентга келди. Делегацияга СССР Бош прокурорининг ўринбосари В. В. Найденов ҳамроҳлик қилмоқда.

Делегация аъзолари 18 октябрда Ўзбекистон ССР прокурори Н. Б. Бўрихўжаев билан суҳбатлашдилар.

Делегация республика прокуратура органларининг фаолияти билан танишишдан ташқари, Тошкент, Самарқанд, Бухоронинг диққатга сазовор жойларини кўради.

(ЎзТАГ).

МАКРО-78:

ИЖОДИЙ БАҲСЛАР

Макромолекуляр химияга бағишлаб Тошкентда ўтаётган халқаро симпозиумда 18 октябрь куни ўнта секцияда иш давом этди. Мажлисларда кенг кўламда назарий ва тадқиқий масалалар — полимерлар структураси ва уларнинг физик хоссалари, полимерланиш ва полимер занжирларида химиявий ўзгариш проблемалари, янги бирикмалар синтези ҳамда композицион материаллар яратиш, полимерларнинг кўпга чидаши ва эскириши, целлюлозадан самарали фойдаланиш илмий асослари кўриб чиқилмоқда. Таниқли совет олимлари ва чет эллик олимлар докладлар қилмоқдалар. Мажлислар қизғин ижодий, илмий фикрлашиш вазиятида ўтмоқда.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-31» — «ПРОГРЕСС-4»:

ОРБИТАДА 125 КУН

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 18 октябрь (ТАСС). Космонавтлар Владимир Коваленок билан Александр Иванченков Ер атрофи орбитасида 125 кундан бери ишлаб турибди.

Бугунги кун программасида «Кристалл» қурилмасида космик материалшунослик бўйича технологик эксперимент ўтказиш, душ қурилмасидан фойдаланган ҳолда ювиниш, жисмоний машқлар билан шуғулланиш кўзда тутилган.

Ўтказилган комплекс медицинавий текширишларнинг натижаларига кўра, Владимир Коваленок билан Александр Иванченковнинг соғлиғи ва кайфиятлари яхши. Иккала космонавтнинг физиологик параметрлари нормада турибди.

«Салют-6» — «Союз-31» — «Прогресс-4» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ЮКСАК ТАЛАБЧАНЛИК РУҲИДА

«Совет Ўзбекистони» газетасида Намангандаги Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли шойи газламалар комбинати партия комитетининг ҳисобот-сайлов йиғилишига тайёргарлик кўриш юзасидан тадбирлари эълон қилинган эди. Комбинатда ҳисобот-сайлов йиғилишини тайёрлаш билан махсус комиссия шуғулланди. Партия группалари, цех партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишлари натижалари умумлаштирилди. Ишчилар, инженер-техник ходимларнинг меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилашга тааллуқли таклифлари ўрганилиб, фойдаланилмаётган резервлар аниқланди.

— Йиғилишимизда, — деди партком секретари К. Давличарова ўз докладида, — кейинги уч йил мобайнида амалга оширган ишларимизни сарҳисоб қилиб, истиқболдаги улуғвор вазифаларни конкрет белгилаб оламиз. Меҳнатсевар коллективимиз социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, бир неча марта республика, область ва шаҳар кўчма Қизил байроқларини олишга сазовор бўлди. Биз КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь ва 1978 йил июль Пленумлари қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклад ва нутқларида баён қилинган аниқ вазифаларни изчиллик билан бажара бориб, ишлаб чиқаришни юксалтиришда яхши натижаларни қўлга киритдик. Ҳисобот даврида маҳсулот реализация қилиш ҳажми 36,7 процентга ўсди. Уч йилдирки, комбинатимиз рентабелли корхонага айланди. Маҳсулот сифатини яхшилаш доимо эътиборимизда. Ўтган давр мобайнида биринчи сортли газлама ишлаб чиқариш 34 процентга ўсди. Эндиликда иккита кўйлакли газлама давлат Сифат белгиси, 10 турдаги газламага эса «янгилик» белгиси қўйиб чиқарилмоқда.

Бироқ, докладда таъкидланганидек, ишда камчиликлар ҳам кўп. Маҳсулот реализация қилиш август ойи плани бажарилмади. Ишлаб чиқариш ва технология интизомининг бузилишига йўл қўяётган, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқараётган коллективлар ҳам бор. Йигирув ишлаб чиқаришига қарашли қатор цехларда дастгоҳлар қарови кўнгилдагидек эмас. Партия бюроси талабчанликни, кадрлар масъулиятини ошириши лозим. Тўқимачилик ва бўёқ-пардозлаш ишларида ҳам шу каби хатолар тугатилмаган.

Партия комитети ҳисобот даврида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни КПСС XXV съезди, партиямиз Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари асосида янада такомиллаштирди. Цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг жанговарлиги, коммунистлар авангардлигини таъминлашга жиддий эътибор берилди. Ҳозирги пайтда ўз атрофига 500 коммунистни бирлаштирган 12 та цех партия ташкилоти, 25 та партия группаси фаолият кўрсатмоқда. Коммунистлар меҳнатда ва жамоат ишларида ўрнак кўрсатиб, бошқаларни ҳам юксак марраларни эгаллашга руҳлантирмоқдалар. Елизавета Захарова, Тамара Фомушкина, Каримжон Неъматов, Абдумажид Мадраҳимов, Манзура Маражабова, Исроил Исмоилов, Анатолий Козлов, Гулсина Белалдинова каби ўнлаб коммунистлар бутун коллектив фахри.

Докладчи бош механика ва бош энергетика бўлимларида ишлаётган айрим коммунистларнинг пассивлигини танқид қилди. Улар ўз ишларига виждонан ёндашмаяптилар. Тўқимачилик ишлаб чиқаришида З. Солоҳиддинов, А. Раҳимов, бўёқ-пардозлаш ишлаб чиқаришида Э. Набиев каби коммунистлар бошлиқ участкаларда план ва мажбуриятлар ой сайин бажарилмаяпти.

Ҳисобот даврида партия сафларини ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларида меҳнат қилаётган ишчилар ва мутахассислар ҳисобига мустаҳкамлаш парткомнинг диққат марказида бўлди. Ҳисобот даврида 121 новатор ишчи КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Уларнинг 69 нафари хотин-қизлардир. Аммо бир қатор цех партия ташкилотлари бу масала билан етарли шуғулланмадилар. Масалан, бош энергетика бўлимида 450 дан зиёд ходим ишлайди. Партия ташкилоти ҳисобот даврида фақат уч кишини партия аъзолигига қабул қилган, холос. Бош механика бўлими, тармоқ ўқув комбинати, 51-шаҳар ҳунар-техника билим юрти, медицина-санитария қисми партия ташкилотларида ҳам иш дуруст ташкил этилган дея олмаймиз.

Ҳисобот докладида коммунистларни, коллективнинг барча аъзоларини ғоявий жиҳатдан чиниқтириш, иқтисодий таълимни амалга ошириш, оғзаки сиёсий агитацияни кучайтириш, лекция пропагандаси таъсирчанлигини ошириш соҳаларида партком амалга оширган тадбирларга кенг тўхтаб ўтилди. Дарҳақиқат, коллектив аъзолари унумли ва самарали меҳнат қилишлари учун ҳамма шароит яратилган.

Коммунистлар ҳисобот докладини қизғин муҳокама қилиб, кўпгина фойдали мулоҳазалар билдиришди.

Йигирув цехининг йигирувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Маҳбуба Дадажонова:

— Докладда айтилган танқидий фикрлар бизнинг коллективимизга ҳам тўла тааллуқли. Цехимизда кейинги икки ойда белгиланганидан анча кам маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ишчилар етишмаганлиги, хом ашёнинг сифатсизлиги туфайли кўпгина йигирув машиналари тўла қувват билан ишлатилмади.

Яна шуни айтиш лозимки, илғорлар билан ёнма-ён план ва топшириқларни уддаламаётган, ташаббус кўрсатиб ишламаётган кишилар ҳам меҳнат қилмоқда. Бундай ишчиларда масъулият ҳиссини ошириш, уларга зарур бўлганда амалий ёрдам кўрсатиб, илғорлар қаторига олиб чиқиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз. Сафимизда қолоқлар қанчалик камайса, меҳнат ютуқларимиз шунчалик салмоқли бўлаверади.

1-тикув цехи ишчиси Е. Захарова:

— Ҳали ишимизда қатор нуқсонлар мавжудки, уларни бартараф этишда етарли ташаббускорлик кўрсатмаётирмиз. Масалан, меҳнат ва технологик интизомни бузиш ҳоллари учраб турибди. Шу йилнинг саккиз ойи мобайнида прогуллар ҳисобига 2319 ишчи-куни йўқотилди.

Комбинат партия комитети шаънига айтадиган баъзи эътирозларимиз бор. Партком хотин-қизлар Советининг ишига бўш раҳбарлик қилди. Оқибатда унинг жанговарлиги сезилмаяпти.

1-цех партия группасининг ташкилотчиси Абдумажид Мадраҳимов:

— Йил бошида хатога йўл қўйдик. Эндиликда коммунистларни жой-жойида, керакли бригадада ишга тайинлаш зарур эканлигини тушуниб етдик. Хатомиз тўғрилангач, ишлар юришиб кетди. Бугун цехимиз олдинги сафда.

Комбинат касаба союз комитетининг раиси Равзахон Аҳмедова:

— Социалистик мусобақа — ишимизда бош масала. Бугун меҳнат беллашувида қатнашаётганлар сафи беш минг кишидан ортиб кетди. Ўнлаб бригадалар коммунистик меҳнат коллективи шарафли номини эъзозлаб ишлаётир. Мамлакатимиз тўқимачиларининг ташаббуслари бизда доимо кенг қанот ёзиб келмоқда. Касаба союз ташкилоти ёшлар тарбиясига алоҳида эътибор беради. Бугун 900 дан ортиқ ёш ишчига 190 нафар мураббий оталиқ ёрдами кўрсатмоқда. Биз мусобақа ғолибларини ўз вақтида рағбатлантиришга алоҳида аҳамият бериб, мусобақанинг оммавийлиги ва ошкоралигини таъминлаяпмиз.

Комбинат бош механигининг ўринбосари Н. Иванов:

— Корхонамизнинг реконструкциясида бўлимимиз коллективи шижоат кўрсатиб ишламоқда. Лекин меҳнатни ташкил этишда камчилик кўп. Докладда тўғри танқид қилиндик. Биз бу камчиликни тезда тугатишга қодирмиз.

Комбинат директори Т. Жўраев:

— Коллективимиз олдида улкан вазифалар турибди. Бу йил йўл қўйилган хато ва камчиликларни тезда бартараф этиш — бурчимиз. 1979 йилда маҳсулот реализация қилиш 92 миллион сўмга етади. Уч сменали ишга тўла ўтилади. Кадрлар масаласи ечилиши зарур. Резервларни тўла ишга солишда коммунистлар авангардлик кўрсатишлари лозим.

Йиғилишда партия комитетининг ҳисобот давридаги фаолияти қониқарли баҳоланди ва тегишли қарор қабул қилинди. Партия комитетининг янги состави ва Наманган шаҳар партия ташкилотининг XXXIV конференциясига делегатлар сайланди.

Партия комитетининг мажлисида К. З. Давличарова партком секретарлигига қайта сайланди.

Т. СУЛАЙМОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

ШОИРНИ ХОТИРЛАБ

Ўзбек совет адабиёти ва санъатининг асосчиси, атоқли жамоат арбоби, революция куйчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий таваллудининг 90 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кино бўйича кенгаши касаба союз муассасаларида кино оқшомлари ўтказиб, революцион шоирнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи фильмларни кенг кўламда намойиш этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Фестиваль шаҳар ёки райондаги энг яхши маданият муассасаларидан бирида тантанали равишда очилади. Унга адабиёт ва санъат арбоблари, революция ва гражданлар уруши ветеранлари таклиф қилинади.

ҲУҚУҚ ПРОПАГАНДАСИГА ЭЪТИБОР

Касаба союзлари Сирдарё область Совети меҳнаткашлар ўртасида ҳуқуқ пропагандасини кенгайтириш ва уларга ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш борасида катта ва фойдали ишларни амалга оширмоқда. Область маъмурий органлари ва адлия муассасалари билан ҳамкорликда корхоналар ва ташкилотларда меҳнаткашларни қабул қилиш графиклари ишлаб чиқилди. Шу асосда гражданларни қабул қилишда 120 дан зиёд юрист фаол қатнашмоқда.

Меҳнаткашларга ҳуқуқий хизмат кўрсатишни шу тахлитда йўлга қўйиш ғоят мақсадга мувофиқ бўлиб чиқмоқда. Белгиланган куни корхоналарда областнинг тажрибали юристлари меҳнаткашларни қабул қиладилар, уларнинг эътирозлари, шикоятларини тинглаб, тегишли маслаҳат берадилар.

СПОРТНИНГ ОММАВИЙЛИГИ УЧУН

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретариати ГТО кўп кураши бўйича республика физкультура коллективлари ва спорт клублари ўртасида ёзги оммавий мусобақалар ва спортни пропаганда қилишга бағишланган материалларнинг иккинчи Бутуниттифоқ кўрик-конкурсида иштирок этишнинг якунларини қараб чиқди.

ГТО мусобақалари «Труд» газетаси совринни учун уч босқичда ўтказилди. Спорт мусобақаларининг биринчи босқичида 728 физкультура коллективининг деярли 172 минг вакили қатнашди. Бу беллашувларда Фарғона, Самарқанд, Андижон, Наманган, Сирдарё ва Сурхондарё областларининг спортчилари яхши натижаларга эришдилар.

Чирчиқ шаҳрида мусобақанинг учинчи босқичи бўлиб ўтди. Мусобақада областларнинг 8 командасидан 60 спортчи беллашди.

Биринчи ўринни «Чимён» спорт клуби, иккинчи ўринни Фарғона тўқимачилик комбинати коллективлари эгаллашди.

ОЛАМДА НИМА ГАП

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ДЎСТИМИЗ КЛЭД

Яқинда биз, бир гуруҳ совет журналистлари Герман — Совет дўстлиги жамияти Марказий правлениесининг таклифига биноан ГДРда бўлдик. Сафаримизнинг иккинчи куни бизга ҳамроҳлик қилаётган Марказий правление халқаро бўлимининг ходими Ойген Нойберт:

— Ўртоқлар, душанба куни телевизор орқали бериладиган «Қора канал» кўрсатувини томоша қилинглар, — деб қолди.

...Келаси йили Германия Демократик Республикаси ташкил топганига 30 йил тўлади. Республика меҳнаткашлари тарихан бу жуда қисқа муддатда катта муваффақиятларга эришдилар. Улар социалистик лагерь мамлакатлари, биринчи навбатда Совет Иттифоқи билан ҳамкорликда одим отмоқдалар. Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети, ГДР ҳукуматининг изчил ташқи ва ички сиёсати туфайли республика меҳнаткашларининг моддий ва маданий турмуш даражаси тобора яхшиланмоқда. Бу ерда уй-жой қурилиши биринчи даражали вазифага айланган. Германия Демократик Республикасининг халқаро майдондаги обрў-эътибори кундан-кунга ортмоқда. Буларнинг ҳаммаси, табиийки, империалистларга, жумладан, Германия Федератив Республикасидаги реваншчиларга, милитаристларга ёқмайди. Улар ҳар қандай йўл билан бўлмасин ГДРни обрўсизлантиришга, социализм мамлакатлари халқлари орасига раҳна солишга уринадилар. Бунда оммавий ахборот воситаларидан, аввало, ГФР телевидениесидан кенг фойдаланилмоқда.

Ғоявий мухолифларимизга қарши кураш олиб боришнинг, контрпропаганданинг уч тури бор Энг асосийси ва энг яхшиси — эришилаётган ютуқларни ҳамда қўлга киритилган ижобий нарсаларни ишонарли тарзда кўрсатишдир.

Бошқа хили — ички ва ташқи воқеаларни бир-бирига узвий боғлаган ҳолда баён этишдир. Контрпропаганданинг сўнгги тури — ғоявий мухолифлар билан тўғридан-тўғри баҳслашишдир.

— «Қора канал» ижодкори Клэд шу йўлдан боради, — деди Ойген.

— Фамилияси нима? — сўрадик ундан қизиқиб.

— Исми ҳам шу, фамилияси ҳам шу, — кулиб жавоб берди ҳамроҳимиз. Кейин қўшиб қўйди. — Карл-Эдуард фон Шнитцлер. Биз эркалаб, шундай атаймиз.

Тўғрисини айтганда, ГДР телевидениесининг бош шарҳловчиси Шнитцлер ҳақида озроқ бўлса-да маълумотга эга эдик. Лекин бошқа нарсага ҳайрон эдик — бир одам ҳар душанбада, бир вақтда «зангори экран»да уч йил эмас, ўн йил эмас, ўн саккиз йилдан бери пайдо бўлади. У бу муддатда телетомошабинларнинг меъдасига тегиб, шармандаси чиқиши ёхуд шуҳрат қозониши мумкин. Учинчиси бўлиши мумкин эмас. Ойген Нойбертнинг гапидан Карл-Эдуард фон Шнитцлар ГДР томошабинларининг суюкли ва ардоқли кишисига айланганини ҳис қилдик.

Кўрсатув Кэмп-Дэвиддаги АҚШ президенти иштирокида Миср билан Исроил ўртасида тузилган шармандали битимга, уни кўкларга кўтариб мақтаётган буржуазия пропагандасининг ёлғончилигини фош қилишга бағишланган эди. Шнитцлер дарров пайдо бўлмади. Экранда Ғарб телевидениесининг шарҳловчилари ва дикторлари бирин-кетин кўрина бошладилар.

Ана, экранда АҚШ президенти Ж. Картер, Миср президенти А. Садат, Исроил бош министри М. Бегин кўринишди. Улар бир аҳдга келганликлари билан бир-бирларини муборакбод этиб, қўлларини қисишмоқда. Лабларида кулги, юзларида табассум. Аммо, Анвар Садатнинг кулгиси ёлғондакам эканлиги шундоққина билиниб турарди. Шу пайт Шнитцлер пайдо бўлди.

— Кулмай иложи қанча, агрессор ва унинг ҳомийси аравасига тушгандан кейин ашуласини ҳам айтади-да — деди у ярим истеҳзо аралаш.

Сўзнинг қудратига қойил! Ўз вақтида топиб айтилган ана шу биргина жумла бутун кўрсатув руҳини белгилаб берди. У Ғарб пропагандасининг демагогиясини аниқ баҳолаб, бундан кейинги шарҳларига ғоятда босиқлик, хотиржамлик, таъбир жоиз бўлса, озроқ юмор бағишлади. Коммунистик ғояларга чексиз содиқ бўлган, халқаро воқеаларни тушунишда, таҳлил этишда ўзи баҳслашаётган одамлардан устун бўлган шахсгина ўзини шундай тутиши мумкин.

Кўрсатув бор-йўғи ярим соат давом этди. Аммо Шнитцлернинг ғоятда истеъдодли, иқтидорли тележурналист, билим доираси ниҳоятда кенг, ғоятда маданиятли, томошабинларни оҳанрабодек ўзига ром этиш санъатига эга шахс эканлигини ҳис этдик. У кўп гапирмайди. Айтганларининг ҳаммаси қисқа, лўнда. Ҳаётий мисоллар, конкрет воқеалар билан томошабинларни ўз гапининг тўғрилигига ишонтиради. «ГФР телевидениеси, — деди у, — одамларда бутун араб дунёси Кэмп-Дэвиддаги шармандали сулҳ битимини қўллаб-қувватламоқда, деган фикр уйғотишни хоҳлайди. Аслида-чи? Мана, кўринг. Дамашқда Матонат ва қаршилик кўрсатиш фронти раҳбарлари кенгашмоқда. Сурия, Ироқ, Жазоир, Ливия, Фаластин Озодлик ташкилоти Анвар Садатнинг таслимчилик йўлини қаттиқ қоралади. Шундан сўнг экранда Иордания қироли Ҳусайн кўринади. У Кэмп-Дэвиддаги учрашувга салбий баҳо берди».

— Бизда, — деди кўрсатув тугагач, Ойген Нойберт, — кўпчилик Ғарб телевидениеси кўрсатувларини ҳам томоша қилади. Мана шунинг учун ҳам Клэд унинг кўрсатувларидаги қарама-қаршиликларни «ушлаб» олади. Ғарбнинг ўз-ўзини фош қиладиган жойларини алоҳида уқтиради, беихтиёр ГДРнинг тўғри йўлдан бораётганлигини тасдиқловчи жойларини маҳорат билан кўрсатади.

Суҳбат давомида бош шарҳловчи фамилиясидаги «фон» қўшимчаси билан қизиқдик.

— Ҳа, у кибор фон Шнитцлерлар авлодидан. Аммо Клэд ёшлигидаёқ оиласи билан алоқасини узиб, антифашист бўлди. Урушдан сўнг ГФР радиосида ишлади. Аммо унинг ғоявий қарашлари расмий идеологияга қарама-қарши келди. Натижада Германия Демократик Республикасига ўтди.

Эртасига Ойген «ФФ дабай» деган газета келтирди. У аллақандай мақоладаги бир неча абзацнинг тагига қалам билан чизиб, кейин таржима қилиб берди:

«Шнитцлерни... ишчилар синфи партияси учун ишлаётган ўзига хос ташкилот деса бўлади. Уни мамлакатимиздан бўлак ҳолда тасаввур қилиш мумкин эмас. Уни севиш ёки севмаслик мумкин, лекин у биринчи кундан бошлабоқ республикамизнинг жонли таркибий қисми бўлиб қолган. У социалистик немис Ватанини қуриш ишига алоҳида ҳисса қўшган ва қўшаётган давлат арбоби, партия ходими ёки гражданин сингари тарихий шахс сифатида кўз ўнгимизда жонланади».

Бу гапларда ҳеч қандай муболағa йўқ. Совет Иттифоқининг энг яқин дўсти Клэд публицистик маҳорати, коммунистик идеалларга чексиз садоқати, уларни ўткир партиявий қурол ёрдамида муносиб ҳимоя этаётганлиги билан шунга сазовордир.

Э. ХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Тошкент — Берлин.

ИШЧИЛАР УЧУН УЙЛАР

КОБУЛ, 17 октябрь. (ТАСС). Афғонистон Халқ Демократик партиясининг сиёсатида меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини яхшилаш кўзда тутилган. Шу сиёсатга мувофиқ АДР ижтимоий ишлар министрлиги совуқ тушгунча 500 та уй-жой биносини қуриб битказиб, энг муҳтож оилаларга турар-жой беришга қарор қилди. Кобул яқинида янги уй-жой квартали қуришга киришишга бағишланган митингда ижтимоий ишлар министрининг ўринбосари С. Ш. Феруз шу ҳақда гапирди.

Ана шу уй-жой бинолари ихтиёрий асосда — дам олиш кунлари ва ишдан ташқари вақтларда тикланиши бу қурилишнинг ўзига хос хусусиятидир, деб хабар қилди Кобул радиоси.

Биринчи якшанбаликда ахборот ва маданият министри М. Х. Шафий, ижтимоий ишлар министри Д. Панжшири ва АДРнинг бошқа раҳбарлари шу қурилишда қатнашдилар.

ЧИЛИ ФАШИСТИ ХИТОЙДА

ПЕКИН, 17 октябрь (ТАСС). Чили фашист хунтаси ташқи ишлар министри Э. Кубильос бугун Пекинга келди. Информация агентлиги ана шуни хабар қилиб, Пиночет фашистлар тўдасининг эмиссари Хитой пойтахтида ғоят хушнудлик билан кутиб олинганлигини уқтириб ўтади. Бу сафар, деб таъкидлайди агентлик, Хитой билан Чили фашист режими юқори мартабали арбобларининг бир-бирлари ҳузурига бир неча марта визит билан боришларини очиб беради.

БАНГЛАДЕШ МИЛЛИЙ ХАЛҚ ПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ

ДАККА, 17 октябрь (ТАСС). Бу ерда Бангладеш Миллий халқ партиясининг съезди ўз ишини тамомлади. Съезд қатнашчилари Бангладеш Коммунистик партиясининг фаолиятини тақиқлашни бекор қилишни, мамлакатда ҳарбий ҳолатни бекор этишни, сиёсий маҳбусларни озод қилишни ва асосий ҳуқуқ ва эркинликларни тиклашни талаб этувчи резолюцияни қабул қилдилар.

Съездда ҳисобот доклади қилган Миллий халқ партиясининг раиси Музаффар Аҳмад халқлар тинчлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилиш ишида Совет Иттифоқи билан бошқа социалистик мамлакатларнинг ролига юқори баҳо берди, Пекиннинг кучайиб бораётган гегемончилик муддаоларини қоралади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БОНН. Ғарбий Германиянинг Лимбург шаҳридаги 165 корхонада ўсмирлар меҳнатини муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонунлар қўпол равишда бузилаётганлигини кўрсатадиган кўп ҳодисалар аниқланди. Корхона эгалари мамлакатда оммавий ишсизликдан фойдаланиб, 18 ёшгача бўлган ёшларни ҳафтасига 60 соат ишлашга мажбур этмоқдалар.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати шу беш йиллинда (1978—1983 йиллар) телефон алоқасини ривожлантириш учун 18 миллиард рупийдан ортиқ маблағ ажратади. Мамлакатда 1981 йилга бориб космик алоқа системасини вужудга келтириш мўлжалланди. Бу система ер устидаги 35 станцияни бирлаштиради.

МАПУТУ. ФРЕЛИМО партияси доимий сиёсий комитетининг аъзоси Марселину Душ Сантуш Мозамбик хотин-қизларининг миллий қурилишда ўйнаётган ролига юксак баҳо берди. Республика хотин-қизлари, деди у, мамлакатимизда янги жамият қурувчиларнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

ЛИМА. Бу ерда Лотин Америкаси мамлакатларининг химияга бағишланган 13-конгресси очилди. Конгресснинг ишида қитъадаги 22 мамлакатнинг химик олимлари ва химия саноати мутахассислари, шунингдек Европанинг бир қанча давлатларидан келган кузатувчилар қатнашмоқдалар.

(ТАСС).

Тошкент метрополитенида поездлар ҳаракатини автоматик система орқали бошқариш учун янги аппаратларни ўрнатиш ва созлаш давом этмоқда. Бу аппаратлар ишга туширилгач составлар ҳаракати графигига янада тўлароқ риоя қилинади. Поездларнинг тезлиги оширилади. Натижада поездлар ҳаракати ўртасидаги оралиқ муддати янада қисқаради. Суратда: катта инженер О. Магай аппаратларнинг созланишини текшириб кўрмоқда.

Ш. ИБРОҲИМОВ фотоси. (ЎзТАГ).

СОВХОЗГА ГАЗ КЕЛДИ

Тўқай ўрнида бунёд этилган шоликор хўжалик — «Боғот» совхози экономикаси йилдан йилга ривожланмоқда. Натижада қурилиш ишлари ҳажми кенгайиб боряпти. Бу ерда шоликорларнинг обод посёлкаси барпо этилган. Яқинда посёлкага «зангори олов» қувурлари ўтказилди. Шоликорлар Бухоро—Урал магистралидан оқиб келадиган табиий газдан баҳраманд бўлишди.

КОНКРЕТ ЭКОНОМИКА МАСАЛАЛАРИ

САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Шонли партиямиз тарихий XXIV ва XXV съездларида чуқур илмий асосда ишлаб чиқилган иқтисодий стратегияни муваффақиятли амалга оширишда КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 й.) Пленуми қарорлари ва шу Пленумда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги доклади алоҳида ўрин тутади.

КПСС Марказий Комитетининг март (1965 й.) Пленуми қарорларида ўртага қўйилган ва ҳозирги вақтда ниҳоятда улкан аҳамият касб қилаётган вазифалар — қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, қишлоқ хўжалигини интенсив тараққий эттириш, бунинг учун хўжаликлараро кооперацияни ва саноат билан қишлоқ хўжалиги интеграциясини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштиришни ниҳоясига етказиш, кенг миқёсда химиялаштириш ва ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш, совхоз ва колхозлар экономикасини мустаҳкамлаш негизида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни пухта индустриал асосга кўчириш, мамлакатни ва халқни зарур маҳсулотлар билан узлуксиз таъминлаш вазифалари муваффақиятли ҳал қилинмоқда. Эндиликда эса партия қишлоқ хўжалигини социалистик экономиканинг юксалган ва бақувват секторига айлантириш вазифасини биринчи навбатдаги вазифа қилиб қўйди.

Ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалигимиз олдида турган бош вазифа — унинг барча тармоқларини ҳар томонлама муттасил ўстириш ва самарадорлигини ошириш негизида мамлакатни озиқ-овқат ва саноатни хом ашё билан таъминлаш, халқнинг турмуш даражасини янада юқори даражага кўтаришдан иборат. Бу улкан ва мураккаб вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишда қишлоқ хўжалик мутахассислари, колхоз ва совхоз раҳбарлари, айниқса қишлоқ хўжалигини юксалтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган ўрта бўғин кадрларини ва механизаторларни тайёрлаш, жой-жойига қўйиш ва улардан самарали фойдаланиш алоҳида ўрин тутади. Шунинг учун ҳам қишлоқдаги кадрлар билан иш олиб боришни партиямиз аграр сиёсатининг ажралмас таркибий қисми, деб ҳисоблайди.

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 й.) Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев партия аграр сиёсатини амалга оширишнинг асосий йўналишлари тўғрисида гапириб, қишлоқ хўжалиги моддий-техника базасини ривожлантириш кадрлар тайёрлаш билан, хусусан мутахассис ва механизатор кадрлар тайёрлаш билан чамбарчас боғлиқ эканлигини алоҳида таъкидлади. Сўнгги йилларда бу соҳада катта ва муҳим ишлар қилинди. Ҳозирги кунда мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида 1 миллион 600 мингдан зиёд мутахассис ишлаб турибди, механизаторлар 4 миллион 225 минг нафар кўпайди. Эндиликда СССР қишлоқ хўжалигида ишлаётган ҳар беш ходимнинг бири механизатордир.

КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленумидан буён ўтган даврда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети республика қишлоқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлаш, уларни танлаш, жой-жойига қўйиш ҳамда коммунистик руҳда тарбиялаш юзасидан катта ташкилотчилик ишларини муваффақиятли амалга оширмоқда. Бунинг самараси туфайли 1965—1977 йиллар давомида Ўзбекистон қишлоқ хўжалигида ишлаётган олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар сони уч баравардан зиёд кўпайди. Жумладан, олий маълумотли мутахассислар 26,1 минг кишига, ўрта махсус маълумотли мутахассислар 50 минг кишига етди. Ҳозирги вақтда республика совхозларида 49,1 минг, колхозларда эса 27 минг олий ва ўрта маълумотли мутахассислар ишлаб турибди.

Ҳозир совхоз директорларининг деярли 99 проценти, бўлим бошқарувчиларининг 73 проценти, етакчи мутахассисларнинг 95, агрономларнинг 92 проценти олий ва махсус ўрта маълумотли кишилардир. Ваҳолонки, 1965 йилда совхоз директорларининг 91,7 проценти, бўлим бошқарувчиларининг ярмидан озроғи, етакчи мутахассисларнинг 93,6 проценти, агрономларнинг 85,3 проценти олий ва ўрта махсус маълумотга эга эдилар. Бу сермазмун рақамларда Коммунистик партия ва Совет давлатининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасида мунтазам равишда амалга ошириб келаётган аграр сиёсатининг самараси яққол ифодаланган. Айни вақтда бу рақамлар мамлакатимиз, жумладан Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини юксалтириш ва уни янада юқори босқичга кўтариш учун зарур бўлган жуда кучли ва улкан имконият вужудга келтирилганлигидан далолат беради. Бу имкониятдан тўла-тўкис ва самарали фойдаланиш ҳозирги шароитда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчи кучлари юқори даражада ва кенг кўламда ривожланаётган ҳозирги пайтда хўжаликларни, колхоз ва совхозларни ўрта бўғин кадрлари билан тўла таъминлаш алоҳида аҳамиятга эга бўлиб қолди. Бу ўринда гап бўлим ва участка раҳбарларини, бригада, ферма ва звено бошлиқларини тайёрлаш системасини пухта ташкил қилиш ва амалга ошириш, колхозлар ва совхозларни, хўжаликлараро корхоналарни механизаторлар ва бошқа малакали кадрлар билан тўла таъминлаш ҳақида бормоқда. Демак, ҳозирги шароитда қишлоқ хўжалиги учун мутахассис кадрлар тайёрлаш, уларни танлаб жой-жойига қўйиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш ишини иқтисодий ва маънавий тараққиётимиз талаблари даражасига кўтариш зарур. Шу муносабат билан Бутуниттифоқ Меҳнат ва меҳнат ресурсларини ўрганувчи илмий-текшириш институтининг Ўзбекистон филиали қишлоқ хўжалик мутахассисларини тайёрлаш, қайта тайёрлашнинг, кадрларнинг касб малакасини мунтазам ошириб боришнинг самарали йўналишлари, усулларини ва воситаларини ҳар томонлама илмий асослаб бериши лозим.

КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми ўн биринчи беш йилликда қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялашни тугаллаш ва тўла амалга ошириш вазифасини қўйди. Бу ниҳоятда мураккаб ва масъулиятли вазифани амалга оширишда механизатор кадрлар тайёрлаш ва улардан самарали фойдаланиш ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Мамлакатимизда жумладан Ўзбекистонда малакали механизатор кадрлар тайёрлашнинг кенг системаси мавжуд. Республика колхоз ва совхозларида 1970 йилда 149,3 минг механизатор ишлаган бўлса, 1975 йилда

ТЕРИМДА СУРЪАТ ВА СИФАТГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР

50 ЦЕНТНЕР УЧУН КУРАШ

ПАХТАЧИ. Охунбобоев номли колхоз районда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди, гектаридан 36 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Лекин ҳали далаларда ҳосил кўп. Азамат деҳқонлар ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Унумдор далаларда кўплаб теримчилар, ёрдамчилар, 30 та «зангори кема» ишлаб турибди. Кунига йиллик планнинг 2,5-3 проценти миқдорида пахта тайёрланяпти. Мавсум бошидан буён бункерлардан 4.700 тонна дурдона тўкилди.

Оширилган мажбуриятни Улуғ Октябрь байрамининг 61 йиллиги кунигача бажариш пахтакорларнинг шарафли бурчидир.

ШОЛИ ЎРИМ—ЙИҒИМИНИ ТУГАЛЛАЙЛИК

Республикамиз шоликорлари зарбдор йилда қаҳрамонларча меҳнат қилиб, шолидан юқори ҳосил етиштирдилар, ўрим-йиғимга уюшқоқлик билан киришдилар. Бу муҳим ишни қисқа фурсатда соз ўтказиш учун комбайнлар, транспорт воситалари барвақт тайёрлаб қўйилган эди. Яхши тараддуд ўз самарасини бермоқда.

Тошкент областининг шоликорлари республикада биринчи бўлиб шоли тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардилар, қолган ҳосилни тезкорлик билан ўриб, янчиб олиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Область хўжаликлари сараланган уруғлик жамғаришни поёнига етказмоқдалар.

Ҳазорасп районидаги Ленин номли колхознинг Қуронбой Рўзиматов бошлиқ бригадаси гектаридан 50 центнердан ошириб хирмон кўтарди, 80 центнерлик маррани эгаллашга ҳаракат қиляпти. Тахтакўпир районидаги Фрунзе номли совхознинг Х. Ҳакимов бошлиқ бригадаси аъзолари икки план миқдорида шоли тайёрлаш ташаббуси билан майдонга чиқиб, дастлабки довондан ошди.

Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхоз республикамиз шоличилигининг тажриба мактабига айланмоқда. Бу хўжалик зарбдор йилда гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариб, салкам 27 ярим минг тонна шоли етиштириш мажбуриятини олди. Ҳосил мўл бўлди, ўрим-йиғим соат сайин авж олдириляпти. Шу совхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Уббиниёз Бекниёзов бошлиқ бригадаси 160 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 80 центнердан ҳосил олиш ниятидадир. Мирзабой Қорлибоев, Мазар Қулжонов, Жўлдас Акимниёзов, Узоқ Ўтепов, Роман Оллашов, Омон Ўрозбоевлар бошлиқ бригадалар ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

Ўрим-йиғимнинг бориши ҳақидаги маълумотлар республикамизда шоли тайёрлаш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган топшириқларгина эмас, балки юксак социалистик мажбуриятларни ҳам ортиғи билан адо этиш мумкинлигидан далолат бермоқда. Бунинг учун бутун куч, техника воситаларини сафарбар этиб, шоли ўриш, донини янчиш, юқори сортлар билан тайёрлов ташкилотларига жўнатишни кучайтириш керак. Афсуски, амалда шундай қилинмаяпти.

Андижон области шоликорлари яна бир ғайрат қилсалар, йиллик маррага етишлари мумкин. Лекин кейинги кунларда ўрим-йиғим ишлари сусайтириб юборилди, ҳатто айрим хўжаликларда тўхтатиб қўйилди. Сурхондарё, Сирдарё областларида ҳам шундай аҳвол юз беряпти.

Шоликорларимиз ўрим-йиғимни кучайтириш билан давлатга дон топширишни авж олдиришлари керак, ишимизнинг асосий мезони шундан иборат бўлиши лозим. Лекин Фарғона, Наманган областларида шундай қилинмаяпти. Ўримда сусткашликка йўл қўйилаётгани каби, дон топширишда ҳам сезиларли ўзгариш бўлмаяпти.

Республикамиз шоликорлари шу йил 17 октябргача шоли тайёрлаш планини 72 процент бажардилар, 66 минг 563 гектар ернинг ҳосили ўриб олиниб, ҳозиргача 258 минг 92 тонна дон янчилди. Суръатга қанот бахш этиш, ҳамма комбайнлар ва бошқа техника воситаларини тўла ишга солиб, давлат аҳамиятига эга бўлган бу ишни тез кунда муваффақиятли тугаллаш шарафли бурчимиздир. Пахтачиликка жиддий эътибор бераётган маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари шоличиликка ҳам назар ташлашлари керак.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

● **Республикамизнинг илғор районлари, колхоз ва совхозлари йиллик пахта тайёрлаш планларини шараф билан бажариб, юксак социалистик мажбуриятлари ҳисобига «оқ олтин» топширяпти. Улардан ибрат олиб, терим суръатини оширинг, сортни яхшиланг, улар эгаллаган марра сари сиз ҳам интилинг!**

● Ҳамма хўжаликларда оқ пахта, ипак пахта териш, тайёрлашни бутун чоралар билан кучайтиринг! Теримчиларимиз, ёрдамчиларимиз, айниқса механик ҳайдовчиларимиз ғанимат кунларнинг ҳар дақиқасидан самарали фойдаланиб, графикларнинг ошириб бажарилишини таъминлашлари керак! Ҳосил тақдири уларнинг қўлида!

● **Хирмон жойларда пахтанинг тўпланиб қолишига йўл қўймайлик, тележкалар ишини терим машиналари ишига уйғунлаштирайлик! Бирорта терим машинасининг пайкалдан чиқиб кетиши, бекор туриб қолишига йўл қўймайлик!**

● Ҳамма жойда пахта нобудгарчилигига қарши қаттиқ курашайлик, чаноқларда қолган, ерга тўкилган дурдонамизни ҳам тезда териб олайлик!

● **Ҳамма пахта теримига!**

ЧЎЛҚУВАРЛАР ШИЖОАТИ

Қарши чўлларида ташкил қилинаётган совхозларнинг кўпчилиги ипак пахта етиштиришга ихтисослаштирилмоқда. Шу жумладан, бизнинг совхозимиз ҳам бу йил 1300 гектар майдонда ипак пахтадан юқори ҳосил етиштирди. Бундан ташқари, 3500 гектар майдонда оқ пахта етиштирмоқдамиз. Зарбдор йилда она-Ватанга 12500 тонна пахта, шу жумладан, 3900 тонна ипак пахта етказиб беришни шарафли бурчимиз деб биламиз.

Шу кунларда пахта йиғим-терими жадаллик билан давом эттирилмоқда Биз терим суръатини сира сусайтирмаслик, пахта сортига рахна солмасликни биринчи ўринга қўйган ҳолда келгуси йилда ҳамма майдонларга ипак пахта экиш, ундан юқори ҳосил етиштириш чораларини кўрмоқдамиз. Уруғлик ипак пахта тайёрлаш топшириғи муваффақиятли адо этилмоқда, пахта-беда алмашлаб экиш схемаси такомиллаштирилмоқда. Оқ пахта сингари ипак пахта етиштиришни кўпайтиришда ҳам комплекс механизация ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бу йил азамат механизаторларимиз ипак пахтанинг деярли ҳаммасини «зангори кема»ларда териб берадилар. Бу билан келгуси йилдаги ишларимизни такомиллаштиришга мустаҳкам замин яратадилар.

Совхозимиз бўйича кунига йиллик планнинг 3,5 процентидан ошириб пахта тайёрланмоқда, ҳосилнинг ҳаммаси юқори сортларга топширилмоқда. Ипак пахта маълум миқдорда иссиқлик талаб қилади ва кун санайди. Ҳозир иссиқлик ҳам етарли, машиналар бор, механизаторларимиз «зангори кема»ларни икки сменада ишлатмоқдалар. Ҳар бир машина билан кунига 4-5 тонна юқори сорт пахта терилмоқда. Бунинг сабаби шундаки, ипак пахта эндиликда ёппасига қийғос очилди. Теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг иш унумини дақиқа сайин ошириб боришларига қулай шароит вужудга келди.

Совхозимизда ипак пахтадан юқори ҳосил етиштирган, йиғим-теримни тезкорлик билан ўтказиб, байроқдорлик қилаётган пахта усталари кўп, уларнинг сафи тобора ортмоқда. Даминхон Бўронов, Саломат Пардаева, Алихон Хуррамов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳозирдаёқ гектаридан 40-45 центнердан ипак пахта хирмони кўтариб, олдинда бормоқдалар. Эндиликда 55-60 центнерлик маррани эгаллаш учун курашмоқдалар. Абдуҳалил Иброҳимов, Қўзибой Қўқчоров ўртоқлар бошчилик қилаётган ипак пахта ижодкорлари ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

Айни пайтда айрим механик-ҳайдовчилар ўз имкониятлари даражасида ишламаётир. Биз ҳамма механизаторларни юқори унум билан ишлашга даъват этмоқдамиз. Шу мақсадда социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилмоқда, терим илғорлари мунтазам рағбатлантирилиб борилмоқда. Яна бир нуқсон шуки, баъзан бир нечта терим машиналари тўхтаб қолмоқда. Автотрактор парклари, кўчма устахоналарнинг ходимлари уларга етарли даражада техника хизмати кўрсатмаётир. Бу камчиликни ҳам бартараф этмоқдамиз.

Ҳозир ҳамма терим машиналари, уларга бириктилган тележкалар маромида ишлатилмоқда. Терилган пахта пешма-пеш тайёрлов пунктларига жўнатилмоқда. Гектаридан 40-50 центнердан ипак пахта етиштиришга аҳд қилган Шодмон Обилов, Комил Ўткиров, Холиёр Абдуназаров ўртоқлар бошлиқ бўлимларнинг пахтакорлари кунлик ўсишда байроқдорлик қилмоқдалар. Уларнинг иш тажрибаси ҳамманинг мулкига айлантирилмоқда.

Пахта нобудгарчилигига қарши кураш ҳамманинг диққат марказида. Бу йилги ҳосилни етиштириш учун жуда кўп пешона тери тўкдик, меҳнат сарфладик. Шундай экан, унинг охирги граммига қадар сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш энг муҳим ишимиздир.

Совхозимиз пахтакорлари она-Ватанга 12500 тонна пахта, шу жумладан 3900 тонна ипак пахта етказиб бериш ҳақидаги юксак социалистик мажбуриятини яқин кунларда бажарадилар, айни кезда келаси йили ипак пахтадан юқори ҳосил етиштиришга мустаҳкам замин яратадилар.

Ҳайитмурод ФАРМОНОВ,
Қашқадарё область, Нишон районидаги Усмон Юсупов номли совхоз директори.

Абдумурод БОЗОРОВ,
партия комитети секретари.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Задарё районининг янги ўзлаштирилган ерларида деҳқончилик қилаётган «Наманган» совхози деҳқонлари машиналарда пахта териш суръатини сусайтирмасликка ҳаракат қилишяпти. Хўжалик миришкорлари 2350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 17 центнер ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишган. Суратда: «Наманган» совхозининг илғор механизаторлари Халимжон Худойбердиев ва Абдулла Уроловлар бригада бошлиғи Каромат Каримова билан терилаётган пахтанинг сифати ҳақида сўзлашишмоқда.

Ҳ. Ҳайдаров фотоси (ЎзТАГ).

185,1 минг, 1977 йилда 200 мингдан кўпроқ механизатор кадрлар ишлади. Бошқача қилиб айтганда, республикамиз колхоз ва совхозларида ишлаётган ҳар саккиз ходимнинг бири механизатордир. Жумладан, совхозларда ҳар етти кишидан бири, колхозларда ҳар тўққиз кишидан бири механизатордир.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг X пленуми область, шаҳар ва район комитетлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхоз раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотларининг диққат-эътиборини пахтачиликдаги ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма тармоқларидаги барча ишларни механизациялаш даражасини янада ошириш зарурлигига жалб қилар экан, машинада териладиган пахтани 1978 йилда 65-70 процентга, 1979 йилда 75-80 процентга ва 1980 йилда 85-90 процентга етказиш вазифасини қатъий қилиб қўйди. Бу ниҳоятда мураккаб ва масъулиятли вазифанинг ўз вақтида ҳал қилиниши меҳнат унумдорлигини кескин оширишни таъминлайди, маҳсулот таннархини пасайтиради, рентабеллигини ўстиради. Оқибат натижада колхоз ва совхоз ишчи ва хизматчиларининг моддий ва маданий турмуш даражасини янада оширади.

Бироқ республикамиз қишлоқ хўжалигида ҳал қилувчи фигура бўлиб қолган механизатор кадрларни тайёрлаш ва улардан самарали фойдаланишда жиддий камчиликлар мавжуд. Масалан, мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида ишлаб турган ҳар беш ходимнинг бири механизатор бўлгани ҳолда, Ўзбекистон қишлоқ хўжалигида ҳар саккиз кишидан бири механизатордир. Баъзи ҳолларда мутахассислар, аввало механизаторларнинг етишмаслиги оқибатида замонавий техника ишлатилмасдан туриб қолмоқда. Тракторлар, пахта териш машиналаридан фойдаланиш коэффициенти паст. Кўпгина колхоз ва совхозларда мутахассислар ва механизаторларнинг ихтисос бўйича иш малакаси етарли эмаслиги натижасида қишлоқ хўжалик техникасининг ремонти ва уларга техникавий хизмат кўрсатиш сифатсиз бўлиб, кўплаб машина ва механизмлар муддатидан аввал ишдан чиқиб қолмоқда.

Республика колхоз ва совхозларида механизатор кадрларнинг қўнимсизлиги анчагина сезиларлидир.

Механизатор кадрларни бир хўжаликда турғун ишлашлийкка ва ўз малакаларини оширишга қаратилган моддий рағбатлантириш чораларини амалга оширишда айрим камчиликлар мавжуддир. Бундай аҳволнинг асосий сабаблари айрим хўжаликларда, айниқса янги ўзлаштирилаётган жойларда механизатор ва бошқа мутахассислар учун меҳнат ва турмуш шароитларини, уларнинг маданий ва маънавий эҳтиёжларини тўлароқ қондириш масалаларига етарли эътибор берилмаётганлигидир. Қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган миқдорда механизатор кадрлар тайёрлаш учун аввало қишлоқлардаги профессионал билим юртларини мутахассис-педагоглар билан етарли даражада таъминлаш зарур.

Қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртлари учун Ўзбекистонда индустриал-педагогик техникум мутахассис-педагоглар тайёрлайди, холос. Бу мутлақо етарли эмас. Ўзбекистонда ҳунар-техника билим юртлари учун, шу жумладан қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртлари учун мутахассис-педагоглар тайёрлайдиган олий мактаб (институт) ташкил қилиш зарурлиги тараққиётимиз тақозосидир.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни самарадорлигини муттасил ошириб бориш, иш сифатини яхшилашнинг муҳим шарти ва омили — колхозчи ва совхоз ишчиларининг касб малакасини муттасил ошириб боришдан иборатдир. Бу борада Ўзбекистон колхоз ва совхозларида диққатга сазовор ишлар қилинган. Масалан, 1965—1975 йиллар давомида республика колхозчиларидан малакасини ошириб янги касб ўрганганларнинг миқдори икки ярим баравардан зиёдроқ кўпайди. Агар 1965 йилда 47,7 минг колхозчи малакасини оширган ва янги касб ўрганган бўлса, 1970 йилда 61,1 минг колхозчи, 1975 йилда 132 минг колхозчи ва 1977 йилда 140 мингга яқин колхозчи малакасини оширди ва янги касб эгаллади. Агар 60-йилларда республикамиз барча колхозчиларининг малакасини ошириш ва янги касб эгаллашлари учун деярли йигирма йил талаб қилинган бўлса, эндиликда бу мақсадга атиги 8-10 йилда эришиш мумкин.

Эътироф этиш керакки, пахтачиликни субчисиз, чорвачиликни чўпонсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Бироқ айнан шу касбларга ёшлар кам қизиқишмоқда Қишлоқ хўжалик органлари субчилик ва чўпонлик касбини эгалловчи кадрлар тайёрлашга етарли эътибор бермаяптилар. Афсуски, бундай касб эгаларини тайёрловчи курслар ва мактаблар деярли йўқ. Ҳозирги вақтда фан, техника тараққиёти тақозоси билан халқ хўжалигининг барча соҳалари ва тармоқларида, жумладан қишлоқ хўжалигида маълумотли, маданиятли ёш ишчиларнинг сони кўпайиб бормоқда. Шу муносабат билан колхоз ва совхозларда ишлаб чиқаришни ва меҳнатни илмий ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнатни пухта нормалаштириш, меҳнатга ҳақ тўлаш ва уни моддий рағбатлантириш йўлларини ва воситаларини тадқиқот қилиш ҳозирги вақтда илмий муассасалар олдида турган актуал вазифадир.

Иқтисодий таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, республикамиз колхоз ва совхозлари мунтазам равишда техника билан таъминланиб бораётган, химия маҳсулотлари ва минерал ўғитлар қўллаш миқёси, комплекс механизациялаш даражаси тобора ошиб бораётганлигига қарамасдан, меҳнат унумдорлиги даражаси ва унинг ўсиш суръати мавжуд имкониятлардан анча паст. Масалан, Ўзбекистон колхозларида жамоат қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлиги 1975 йилда 1965 йилга қараганда атиги 14 процентга ошди. Ваҳолонки, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ижтимоий меҳнат унумдорлиги анча юқори суръатлар билан ўсмоқда. Агар республикамиз қишлоқ хўжалигида ижтимоий меҳнат унумдорлигининг ўсишини маълум даражада жадаллаштирсак, бутун халқ хўжалигида ижтимоий меҳнат унумдорлигини янада юқори суръатлар билан оширишга эришган бўлур эдик. Бироқ мавжуд имкониятлар ва резервлардан етарли даражада, тўлиқ фойдаланилмаяпти. Масалан, Ўзбекистон қишлоқ хўжалигида кўпгина областлар, районлар ва хўжаликларда эришилган меҳнат унумдорлиги даражаси республика колхоз ва совхозларидаги ўртача даражадан анча паст. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми меҳнат ва моддий ресурслардан рационал фойдаланиш учун, меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашни министрликлар ва идоралар, область ва районлар раҳбарларининг, барча колхоз ва совхозлар раҳбарлари ва мутахассисларининг энг биринчи вазифаси қилиб қўйди. Бинобарин, кадрларнинг, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг касб даражасини янада ошириш, ишлаб чиқаришга фан, техника янгиликларини ва илғор тажрибаларни ўз вақтида илғаб олиб кенг жорий қилиш қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, унинг самарадорлигини оширишда ҳал қилувчи аҳамият касб этмоқда.

А. АБДУҒАНИЕВ,
Бутуниттифоқ Меҳнат илмий-текшириш институти Ўзбекистон филиалининг директори, иқтисод фанлари доктори, профессор.

МАВСУМ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ТЎКИЛГАНИ КИМНИКИ?

Урганч — Шовот йўлидан пахта ортилган прицепли трактор ўтиб кетди. Устига шолча ёпилмаган экан, ўнқир-чўнқир йўлда ҳар сакраганида прицепдан ҳовуч-ҳовуч ҳосил тўкилиб қоларди. Ерга янги тушгани қуёш нурида оппоқ ярқирар, кечаги, ундан аввалги тўкилганлари эса хас-чўпга, тупроққа қоришиб қорайиб топталиб ётарди. «Ўтган йили ҳам шу йўл қанчадан-қанча тўкилган пахтани «еб» кетган эди. Бу йил ҳам аҳвол шу,—ҳассасига таяниб бораётган бир йўловчи қария энгашиб ердан бир тутам ранги униққан пахтани оларкан деди, сўнгра уни пуфлаб-пуфлаб, уёқ-буёққа аланглар, солгани яшчик топмади шекилли дала четидаги ғўза шохига илинтириб қўйди. — Теримчилар олиб кетишар».

«Победа» пахта тайёрлаш пункти Урганч районидаги СССР 50 йиллиги номли колхоз территориясида жойлашган. Аммо пунктга олиб борадиган йўлларга, унинг атрофидаги пайкаллар, эгат ва сўқмоқларга тўкилган-сочилган пахтани териб оладиган киши йўқ эди. Айниқса хўжаликнинг Зариф Раҳмонов, Оллоберган Эшчонов бошлиқ бригадаларида нобудгарчилик катта. Тўкилган пахтани териш учун эса киши ажратилмаган.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЁЗУВЧИЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

МАТОНАТ

...Атов ариғи бўйлаб ҳийла юргач, кўз илғамас улкан пахтазорда бодроқдек очилиб ётган чаноқларни кўриб ҳайратдан тўхтаб қолдик. Биронта барг йўқ денг, кенг, ҳудудсиз дала тўла лўппи пахта... Бундай ажойиб пахтазорни биз одатда СоюзНИХИнинг тажриба далаларида кўрардик. Лекин, бу ер тажриба даласи эмас, қарийб ўн йилдан бери ҳар гектаридан муттасил 50 центнердан ҳосил бераётган Фрунзе номли колхознинг саҳий ерлари...

...1952 йилнинг кузи. Ўн етти ёшли Солай юраги орзиқиб, зўр ҳаяжон ичида ўз тракторида биринчи марза очяпти... Унинг комбинезони кўкрак чўнтагида «Тракторчи Солай Худойқулов» деган яп-янги гувоҳнома! Мана шу биринчи марзадан бугунги «зангори кема» капитанигача бўлган умр йўли, тақдири, қувончи — унинг саҳий ерга қадаган чигитида, уйган юксак хирмонларида, етиштирган шогирдлари ишида мужассам... Солай аканинг таржимаи ҳоли ҳам ўзи каби содда, қисқа, кўплар қатори. Ҳа, ўша чорак аср муқаддам очилган биринчи марза унинг мустақил ҳаёт йўлига қўйган илк қалами бўлди.

Ўша биринчи марзадан икки йил ўтмай, уни механизаторлар курсига ўқишга юборишди. Техникага ҳавас, меҳнатга иштиёқ уни жула тез орада колхознинг энг ҳурматли кишиларидан бирига айлантирди. У колхоз механиги этиб тайинланди. Энди колхознинг бутун техника парки унинг измида. У ўша йили «колхоз техникаси иши»ни шундай аъло даражада йўлга қўя билдики, унинг кўкрагида биринчи олий тақдир — «Шавкатли меҳнати учун» медали пайдо бўлди.

Олтмишинчи йилларда Амунинг чап соҳилидаги қўриқ ерларни ўзлаштиришга бел боғланди. Ана шу ажойиб ишнинг ташаббускорларидан бири ҳам Солай ака бўлди. Ўша йиллари Атовда атиги 60 гектар ерга чигит экилар, қолган ер чангалзор ва ташландиқ эди. «Шу қўриқ ерларни ўзлаштирсак, чигит эксак қандоқ бўларкин?» — хаёл сурар, ўзи-ўзидан сўрарди. — «Техника ҳам етарли, ишчи кучи бўлса—бор. Шу гапни ёшуллиларга айтсам, қалай бўларкин?». У узоқ ва пухта ўйлади. Ҳар бир гапини, фикрини, ўйини дил тарозисига солиб мўлжаллаб кўрди, аниқ бир қарорга келгач, шу таклиф билан колхоз партия ташкилотига мурожаат қилди. Бу ташаббус колхоз правлениеси ва коммунистлар йиғилишида атрофлича муҳокама қилинди, якдиллик билан маъқулланди. Шу йили 250 гектардан ортиқ янги қўриқ ер очилиб, чўлда биринчи «оқ олтин» хирмони уйилди.

Солай ака механикликдан колхоз раиси муовини вазифасига кўтарилди. Атов ерларида йилдан-йилга янги қўриқни ўзлаштириш давом этарди-ю, лекин ҳосилдорлик ҳадеганда ошавермасди. 1967 йил баҳор кунларининг бирида колхозда катта йиғин бўлди. Табиатан камтар-камсуҳан Солай Худойқулов сўз сўраб қолди. Мажлис аҳли «Бу ёшулли яна нима гап топдийкин» деб унинг оғзига тикилишди.

— Гапни узоқ чўзмай, қаймоғини айта қолсам, ҳосилдорликни оширмоқ учун механизацияга зўр бериш керак. Ишчи кучи етишмайдиган Атов участкасида комплекс механизациялашган бригадалар тузиш зарур. Бунинг учун малакали механизатор кадрлар тайёрлаш, янги очилган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, уни тўйдириш учун етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғит бериш, карталарни яхлитлаш, бутун деҳқончилик ишини машина зиммасига юклаш лозим. Энди, бу гапларни амалга ошириш масаласига келсак, колхоз правлениеси ва партия ташкилотидан мени энг қолоқ бригадага, Атов участкасига юборишларини илтимос қиламан.

У олдиндан ариза тайёрлаб қўйган экан шекилли, шу йиғилишнинг ўзидаёқ аризасини мажлис президиуми столига қўйди.

Уни Атов участкасидаги энг қолоқ 19-бригадага бошлиқ қилиб тайинлашди. Бригаданинг ўша паллада 47 гектар ери бўлиб, 9 аъзоси бор эди. Ойлар ўтди. Тез орада, унинг ўзи мажлисда таъкидлаганидек, ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Дренаж ва ички зовурлар қазилди. Янги суғориш шохобчалари вужудга келди. Ернинг шўри ювилди, ўғит солинди, механизмларнинг яхши ишлаши учун қулай шароит яратилди. Ишнинг кўзини билиб планировка қилингани оқибатида кичик-кичик ариқлар бўлиб ташлаган далалар яхлит карталарга айлантирилди. Ер ҳайдаш, чигит экиш, ғўза парвариши, пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш — бари механизмлар зиммасига юкланди. 1969 йилда ҳосилдорлик 50 центнерни ташкил қилди. Бригада ери 57 гектар кўпайди. Шу йили бригада бошлиғи Солай ака Ватанимизнинг энг олий нишони — Ленин ордени билан мукофотланди.

1973 йил Солай ака бригадаси учун зафар йили бўлди. Қарийб юз гектардан ортиқ ернинг ҳар гектаридан 56 центнердан ҳосил олинди. Бригадирга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Миришкор пахтакор 1974 йили ҳосилни гектар бошига 60 центнерга етказдию, ГАЗ-24 «Волга» автомашинаси билан тақдирланди. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Олтин медалини олишга сазовор бўлди.

Турган гап, бундай ғалаба бутун бригада аъзоларининг йил бўйи сидқидилдан қилган меҳнатларининг самараси эди! Халқимизда «минг қўшчига бир бошчи» деган ҳикмат бор. Ҳар қандай юмушда — ишнинг кўзини биладиган, уни ташкил қила оладиган бошчи зарур. Солай ака ана шундай ташаббускор, омилкор, тажрибакор, ишнинг кўзини биладиган бошчи. Бригада ерининг ҳар қаричи унинг кафтидаги чизиқдай...

...1978 йилнинг октябрь ойи Хоразм воҳаси учун баҳордаги сингари яна ҳам мураккаб келди. Эрталаб деразадан ташқарига қараган деҳқон майдалаб ёғаётган ёмғир пардасини кўради. Бригада ерида пахта териб юрган бир неча «зангори кема»ларни кўриб:

— Солай ака, кеча Урганчда ёмғир ёққан эди. Даладаги анави терим машиналарига қараганда, сизларда ҳали ёмғир ёғмабди-да — деб сўрадик.

Солай ака, ҳижолат чеккандай бир оз қизарди. Қийиқ кўзларида «айб менда эмас, начора?» дегандай маъюс, афсусомуз ифода пайдо бўлди. Кейин қайсарлик билан:

— Э, нимасини айтасиз, — деб гап бошлаб қолди — Кеча ёмғир биздаям шивалаб ўтди. Лекин, бу ёмғир ерга эмас, менинг ичимга ёғди! Ҳа, ёшулли, бу ёмғир шивалаб ёғсаям жуда бемавруд ёғди. Биласизми, бу йил аҳволимиз оғир. Ўтган йили шу пайтда, яъни октябрнинг бошида областда пахта йиғим-терими 50 процентдан ошган эди! Ҳозир энди 15 процентни қоралаб боряпмиз. «Ҳар нима бўлса, бесабаб бўлмағай» деганларидек, бу йил об-ҳаво паст келиб, ғўзага парвариш бериш нақ бир ой кечикди. Баҳорда чигитни 4-5 марта қайта эккан хўжаликлар кўп. Ўзимиз ҳам охирги чигит экишни еттинчи майда тамом қилган эдик.

Бригадамиздаги 18 аъзодан 8 таси механизатор-тракторчи. Хув анави «зангори кема» бункеридан хирмонга пахта тўкаётган Рўзимат Эгамбердиев Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери. У мавсумда 300 тонна пахта териб беришга ваъда қилган. Шу бугунгача 150 тонна терди. Илғор механизаторларимиздан Ёқуббой Иброҳимов билан Ўктам Бобожоновлар ҳам ўз бункерларидан хирмонга 200 тоннадан пахта тўкишди. Энди ўзим тўғримда гапирсам, олтита ўғил-қизим бор. Тўнғичим Қурбонгул шу колхозда. 9-синфда ўқиётган Ражаббой билан 4 синф ўқувчиси Шарофат ўқишдан бўш вақтларида далага чиқиб пахта теришяпти. «Кўпчиликдан қуён қочиб қутулмас экан», биз ҳам кўпчилик бўлиб, бир ёқадан бош чиқариб, ҳамжиҳат-ҳаммаслаҳат ишлаб ётибмиз.

Бригада аъзолари «зангори кема»лар билан пахта теримига тайёргарликни анча барвақт бошладилар. Улар 107 гектар ерни машина теримига мослаб планлаштиришди, бегона ўтлардан тозалашди, терим плани бункер — тележка — пахта пункти схемаси асосида тузилди ва амалга оширилди. Ҳозир терилаётган пахта бригада зиммасига олган социалистик мажбурият ҳисобига топширилмоқда. Бригаданинг мажбурияти — 60 центнер!

Сами АБДУҚАҲҲОР.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

«ЗАНЖИРБАНД» ПОЛИМЕРЛАР

Макромолекуляр химиянинг хилма-хил соҳаларида илмий-тадқиқот олиб бораётган олимларнинг Тошкент симпозиумидаги доклад ва ахборотлари полимерлар ҳақидаги фаннинг ҳозирги аҳволи ва тараққиёт йўли хусусида муштарак тасаввур беради. Мухбиримиз ГДР Фанлар академиясининг Берлиндаги Марказий органик химия институти лабораторияси мудири, химия фанлари доктори Гюнтер ВАГНЕР билан ана шу ҳақда суҳбатлашди.

— Бизнинг лаборатория олефин оксидларини полимерлаш проблемаси устида тадқиқот ишлари олиб бормоқда. Маълумки, бир неча хил мономерлар занжирининг ўзаро бирикишидан ҳосил бўладиган полимерларни ўрганиш катта аҳамият касб этади. Полиуретанлар учун хом ашё яратиш ишимизнинг асосий кўрсаткичи бўлиб қолди. Бу ҳам нисбатан янги пластмасса бўлиб, унинг келажаги порлоқдир. Олефинларнинг кнетика ва механизмини, занжирлар боғланиши реакциясини чуқур ўрганиш пировардида нуқсонсиз хом ашё олиш имконини беради. Бу хом ашёдан эса лак, сунъий тола, қаттиқ ва юмшоқ пластмасса ҳосил қилиш мумкин. Бу маҳсулотлар эса изоляция сифатида, шунингдек мебелсозлик ва автомобилсозликда қўлланилмоқда. Шуни қувонч билан таъкидлаш керакки, лабораториямизда амалга оширилган илмий иш якунларининг баъзилари Фарғона ва Сумгаит кимёвий толалар заводларида муваффақиятли қўлланмоқда.

Фан соҳасида мамлакатларимиз ўртасида самарали ҳамкорлик қилинмоқда. Айни чоғда социалистик мамлакатлар Фанлар академияларининг кўп томонлама шартномасига мувофиқ фаннинг муайян соҳаларида ихтисосланишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Мен «Юқори молекулали бирикмалар» проблема комиссиясининг илмий котиби сифатида бу тадбирнинг нақадар катта фойда келтиришини таъкидламоқчиман. Бизнинг академия, жумладан юқорида тилга олинган йўналишдаги илмий тадқиқотларни мувофиқлаштириб боради. Айни чоғда кейинги пайтларда база вазифасини ўтовчи лабораториялар орқали ишларни координациялаш ҳам ўзини оқламоқда.

Мен Москва Давлат университетида таълим олганимдан, совет олимлари билан қўлни қўлга бериб, ҳамкорликда ишлаб келаётганимдан хурсандман. Фашизм асоратидан қутулган озод немис юртида халқ хўжалиги қатори фан ҳам Совет Иттифоқининг беғараз ёрдами билан тараққий топди. Бу тарихий воқеанинг шахсан иштирокчиси сифатида совет олимларидан миннатдорман. Машҳур совет химиги академик Н. Эмануэлни ўз устозим деб биламан.

Тошкент форуми турли миллат ва мамлакат олимларининг илмий ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашига аминман.

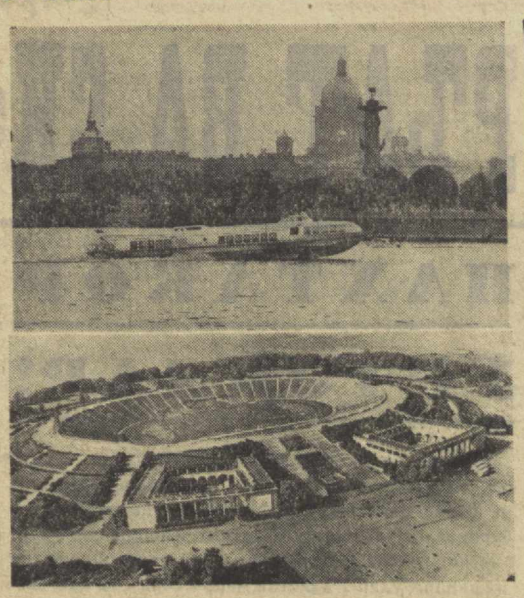

ЛЕНИНГРАД ОЛИМПИАДАЧИЛАРНИ КУТМОҚДА

Бутун мамлакатимиз Москвада ўтказиладиган ёзги олимпиада ўйинларига катта тараддуд кўрмоқда. Москвада олимпиада ўйинларининг асосий турлари бўйича спорт мусобақалари бўлиб ўтади. Ленинград, Киев ва Минск шаҳарларида эса футбол турнирининг дастлабки ўйинларини ўтказиш мўлжалланмоқда.

Нева қирғоғи бўйидаги шаҳар олимпиада олдидан гўзаллашиб бормоқда. С. М. Киров номли стадион реконструкция қилинмоқда. Бу ерда баландлиги 70 метрли ёритиш минoралари, меҳмонлар учун махсус жойлар, шарҳловчилар наоиналари, матбуот маркази тезкорлик билан барпо этиляпти.

Ленинградда фақат олимпиаданинг футбол турнири ўтказиб қолинмайди. Меҳмонлар шаҳарнинг архитектура ёдгорликларини ҳам ғоят қизиқиб томоша қиладилар. Бунда уларга замонавий теплоходлар хизмат кўрсатади. Суратларда: 1. Нева дарёси бўйлаб сайр қилинганда шаҳарнинг тарихий ёдгорликлари бутун салобат билан кўзга ташланади. 2. Футбол беллашувлари ўтказиладиган С. М. Киров номли 80 минг ўринли стадион кўриниши.

М. Блохин ва Н. Науменков фотолари (ТАСС).

АХБОРОТ

80 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ЕТКАЗИБ БЕРИШ

Давлатга 80 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш шавқи билан меҳнат қилаётган Пастдарғом райони меҳнат аҳлига район маданият бўлими қошидаги халқ театри, ашула ва рақс ансамбли, лекторлар группалари намунали хизмат кўрсатмоқда.

«Сайқал» («Ленинизм» колхози), «Наврўз» («Комсомол» колхози), «Дурдона» («Партия XXII съезди» колхози), «Гулшан» (Куйбишев номли колхоз), «Зилола» («Ўзбекистон» колхози), «Ғунча» («Коммунизм» колхози) ансамблларининг район колхоз, совхоз клублари, дала шийпонларида бераётган концертлари дала меҳнаткашларига манзур бўлмоқда.

Н. ЭШҚУВВАТОВ.

МЕХАНИЗАТОРЛАР КЎПАЙМОҚДА

Учқўрғон шаҳридаги 14-ҳунар-техника билим юртининг Янгиқўрғон районидаги «Ленинизм» совхози филиалида шу совхознинг 34 нафар комсомол-ёшлари тракторчи-машинист тайёрлайдиган олти ойлик курсни битириб, совхозда ишлаш учун йўлланма олишди. Булар шу курсни битириб чиққан совхоз ёшларидан учинчи группадир.

Б. БОЙМИРЗАЕВ.

МУНОСИБ ТУҲФА

Пастдарғом район колхозлараро коммунал хизмат кўрсатиш идорасининг аҳил коллективи 300 минг сўмлик ремонт-қурилиш ишларини бажариб, йиллик планни бажариб қўйди. Меҳнат аҳли йил охирига қадар яна 50 минг сўмлик иш бажармоқчи. Айниқса, Т. Ерматов, С. Эркаев, Э. Шеров О. Жўраев бошлиқ бригадаларнинг ишчи ва хизматчилари кунлик нормаларини икки ҳисса адо этмоқдалар.

Т. РУСТАМОВ.

УТТИЗ ТИЙИНГА «МОСКВИЧ»

Янгиқўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг темирчи устаси Мадамин Қобулов ва унинг рафиқаси қаҳрамон она Ҳожархон холанинг Ўзбекистон ССР 1978 йил пул-буюм лотереяси тўртинчи чиқарилишининг 197 номерли 47155 сериядаги билетига «Москвич» автомашинаси чиқди.

А. ОРТИҚОВ.

◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

ШАХМАТ:

АНАТОЛИЙ КАРПОВ—ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Ниҳоят, орзиқиб кутилган дамлар етиб келди. Миллионлаб шахмат мухлисларининг қувончи чексиз! Жаҳон чемпиони Анатолий Карпов яна бир бор совет спорти шарафини муносиб ҳимоя қила олди. Филиппиннинг Багио шаҳрида бир неча ойдан бери муросасиз курашлар остида қизғин давом этган чемпионлик учун кураш поёнига етди. Жаҳон чемпиони А. Карпов билан тож даъвогари В. Корчной биринчи бўлиб олтита ғалабага эришиш учун зўр бериб қилган ҳаракатларига хотима ясалди.

Чемпион билан даъвогар ўртасидаги матч 32-партияда якунланди. Мазкур учрашув 41-юришдан кейин кечиктирилган эди. Тугамай қолган бу ўйин кеча давом эттирилиши кутилганди. Зеро, Карповнинг ортиқча пиёдаси ва мавқеи жиҳатдан устун ҳолда кечиктирилган ўйин даъвогарнинг ихтиёри билан давом эттирилмади. В. Корчной мағлуб эканлигини тан олди. Карпов бу билан жаҳон чемпиони деган унвонни ўзида сақлаб қолди.

Шундай қилиб, Анатолий Карпов навқирон ёшида иккинчи марта жаҳон чемпиони номига сазовор бўлди. Биз чемпионни сон-саноқсиз мухлислар номидан улкан ғалаба билан муборакбод этамиз.

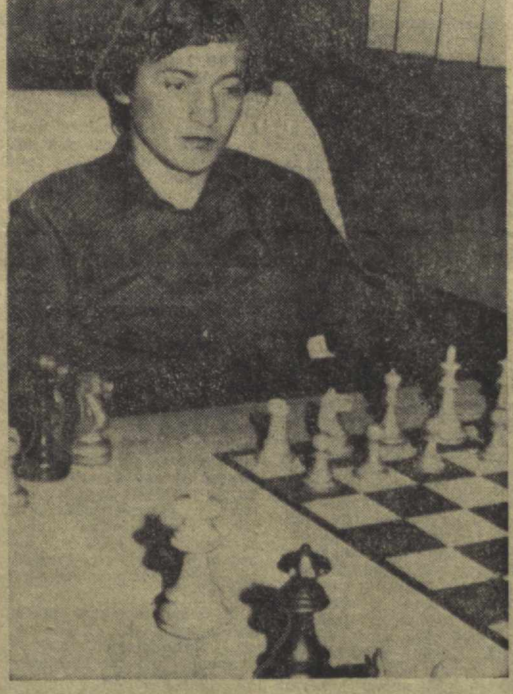

СУРАТДА: А. Карпов. АП—ТАСС телефотоси.

ОММАВИЙЛИК САРИ

Республикамизнинг барча областларида бўлгани сингари Қорақалпоғистон АССРда ҳам физкультура ва спорт ишларини ривожлантиришга алоҳида эътибор қилинмоқда. Автоном республика пойтахти спортчилари сафи йил сайин кенгайиб боряпти. Ҳозир шаҳарда кўп минг кишилик «Спартак» стадиони, 22 спорт зали, юздан зиёд спорт майдончаси ёшлар хизматида. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, саноат корхоналари, муассасаларида гимнастикачилар, мерганлар ва спортнинг бошқа турлари бўйича машғулотлар ўтказишга қулайликлар яратилган.

Нукусдаги СССР 50 йиллиги номли ремонт заводи, Т. Шевченко номидаги Нукус давлат университети, 166-қурилиш тресги, Нукус авиакорхонаси, Пушкин номли ўрта мактаб ва бошқа жойларда физкультура ва спорт ишлари яхши йўлга қўйилган. Мазкур коллективларнинг спортчилари турли мусобақаларда Қорақалпоғистон спорт шарафини муносиб ҳимоя қилмоқдалар. Шаҳарда физкультурачилик ҳаракатини янада ривожлантириш, унинг оммавийлигига эришиш учун аниқ режалар асосида иш юритилмоқда.

Қўлга киритилган ютуқлар қатори бирмунча камчиликлар ҳам юз бермоқда. Чунончи, аксарият меҳнат коллективлари, қурилишлар ва маданий-маиший объектларда физкультура ва спорт ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Ишчи-хизматчиларининг ишлаб чиқариш гимнастикаси билан мунтазам шуғулланишига эътибор қилинмайди. Спорт базаларини мустаҳкамлаш ва машғулотлар ўтказиш учун қулайликлар яратишга аҳамият берилмайди. Жумладан, 61-ҳунар-техника билим юрти, Нукус алоқа узелида спорт ишлари аянчли аҳволда. Шаҳар халқ маорифи бўлими мактаб ёшларининг жисмоний тарбия билан шуғулланишлари учун шароитлар яратишни эътиборсиз қолдирмоқда. Спорт комплекслари бунёд этиш ҳамда уларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш ишлари суст олиб борилляпти.

Яқинда Нукус шаҳар партия-хўжалик активи йиғилишида Қорақалпоғистон пойтахтида физкультура ва спортни янада ривожлантириш масаласи муҳокама этилди. Йиғилишда Нукусда физкультура ва спорт ишларини кучайтиришнинг аниқ тадбирлари белгиланди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Беллашувлар, тўплар, очколар

● ХОККЕЙ. Тошкентнинг «Бинокор» командаси ўз майдонида дастлабки учрашувларни ўтказди. Хоккейчиларимиз Омскнинг «Шинник» коллективи билан ўйинда ҳужумкорлик кўрсатдилар. Бинокорчилар биринчи учрашувда дарвозага бешта шайба киритиб, биргина жавоб шайбаси олдилар. Майдон эгалари эртаси кунги такрорий учрашувда ҳам мухлисларни мамнун этишди. Бу сафар тошкентлик хоккейчилар «Шинник» дарвозасини етти марта ишғол этишга муваффақ (7:4) бўлдилар. Шундай қилиб, бинокорчилар қўш ғалабадан кейин жами очколарини 14 тага етказиб, мавқеларини мустаҳкамлашди. Энди бинокорчилар Москванинг «Локомотив» командасини қабул қиладилар.

● ГИМНАСТИКА. Яна икки кундан кейин Франциянинг Страсбург шаҳрида спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионати бошланади. Совет терма командаси мусобақага жўнаб кетди. Жаҳон баҳсида М. Филатова, Г. Мухина Н. Ким, Н. Шапошникова, Н. Андрианов, В. Маркелов, А. Дитятин, А. Ткачев, Г. Крисин сингари кучли гимнастикачилар совет спорти шарафини ҳимоя қиладилар. Кучлилар даврасида тошкентлик иқтидорли спортчи Оловиддин Отахонов ҳам бор.

БАХТ ТАБАССУМИ

Оқшом чўкди. Салқин шабада эсиб, ҳовли этагидаги турфа гулларнинг анвойи ҳидини димоққа уфуради. Бу гулларни эрта баҳорда Холмурод отанинг ўзи экkан. Вақтида суғорди, остини юмшатиб меҳр билан парвариш қилди. Мана энди улар ажиб бир тароват оғушида яшнаб, дилларга сурур бахш этмоқда. Дарҳақиқат, буларнинг ҳаммаси парваришга боғлиқ. Ҳатто инсон боласи ҳам...

Отанинг суяги меҳнатда қотган. Коммунистга хос букилмас иродаси эса курашлар оловида тобланди. 1972 йилнинг августида уни тантана билан пенсияга узатишди. Ўшандан бери серқадоқ қўллари иш ахтаради, нималаргадир уннаб юради. Ҳаёт қозонида қайнаётган одам буни сезмайди, албатта. Уруш ва меҳнат ветерани сифатида турли йиғилишларга, ёш ишчилар билан учрашувларга, мактабларга таклиф қилиб туришади. Нега бормасин?! Кишилар даврасида бўлиш отахон учун завқли. Уларга ўзининг сермазмун ҳаёти, унутилмас кунлари тўғрисида тўлқинланиб сўзлаб беради. Токи, ёш авлод ҳозирги фаровон турмушни барпо этиш учун ота-боболаримиз қанчалик жон фидо қилганликларини тўла англаб етишсин, улар бошлаган меҳнат ва жанговар анъаналарнинг муносиб ворислари бўлиб ўсишсин.

Холмурод ота садарайҳондан бир дастасини узиб, чинни гулдонга солиб қўйди. Кейин ўзи сўри четига чордана қурди, чуқур нафас олди. Кенжа келини Зуҳрахон шу гулни жони дилидан яхши кўради. Ҳиди ўткирлиги учунгина эмас, балки камтарона хусусияти учун ҳам садарайҳон ҳаммага маъқул, дейди у. Эҳтимол инсон учун ҳам ҳаётда энг муҳими шудир?..

— Боғчадан невараларингизни олиб келдим, — бу ишдан қайтган Зуҳрахоннинг товуши эди. — Қалайсиз, дада?

— Бардамман, оппоқ қизим. Шундай дориламон замонимдан ўргилай, мазза қилиб яшаяпман.

Суҳбат тўкин дастурхон устида давом этади. Серфайз, дилкаш, мароқли суҳбат... Ойнаи жаҳонда дилбар куй ва қўшиқлар янграйди. Ўғли Маратжон ва келини ўз меҳнат муваффақиятларини айтиб, отани мамнун қиладилар.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

Шундай дамларда у хаёлан ўтмишга қайтади, суронли йилларнинг нафасига туйгандек бўлади. Холмурод Йўлдошев шўро активларидан эди. Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, партия ячейкалари тузиш, Владимир Ильич ғояларини амалга ошириш, хотин-қизлар озодлиги... Эҳ-ҳе, ўша кезлардаги активлар учун бундай оммавий-сиёсий ишларнинг интиҳоси йўқ эди. Холмурод ака қаерда бўлмасин, юксак ташкилотчилик ва принципиаллик кўрсатди, партия ва совет органларида ҳалол хизмат қилди.

Ватанимиз ҳаёт-мамоти ҳал бўлаётган кунларда қирқ нафар коммунист кўнгиллилар қатори у ҳам фронтга отланди. Оғир жангларда неча бор яраланди, контузия бўлди, аммо ҳар гал даволаниб, яна сафга қайтаверди.

Фронтдан «Қизил Юлдуз» ордени ва қатор жанговар медаллар билан кўксини тўлдириб қайтган Холмурод ака дастлаб колхозга раис қилиб сайланди. Кейин Вобкент район партия комитетида бўлим мудири, МТС директори, унинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари вазифаларида ишлади. У қирқ олти йиллик партиявий фаолияти даврида коммунистик эътиқодига сира доғ туширмади.

Кекса қалб ҳамон дарёдай жўшқин. Ўз бахтини фарзандлари камолида кўради. Афсус, оналари уларнинг меҳрига тўёлмай, ҳаётдан эрта кўз юмди. Холмурод ота ўғил-қизлари учун ҳам ота, ҳам она бўлди. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигида унинг болалари ўқиб илмли бўлишди. Эндиликда улар ҳаётдан ўз ўринларини топиб олишган. Қизи Зулфия Қарши шаҳрида врач бўлиб ишлайди. Катта ўғли Юсуф Қашқадарё область водоканал бошқармасида бухгалтер. Келини Муҳаббатхон район алоқа бўлимининг ходими, саккиз фарзанднинг онаси. Узоқ манзилларни яқин қилиб, эл хизматини бажаради. Кичик ўғли Маратжон билан умр йўлдоши Зуҳрахон эса савдо ходими.

Отахон шу кенжаси билан туради. Рўзғорлари бут. Телевизор, холодильник, телефон, қўша-қўша гиламлар, хуллас турмушлари учун неки зарур бўлса, ҳаммаси муҳайё. Ўзаро ҳурмат ва аҳиллик оила ҳаётига нур сочиб туради. Шунинг учун вобкентликлар Советская кўчасида истиқомат қиладиган бу хонадонга ҳавас билан қарашади.

... Яқинда йўлим тушиб Вобкентда бўлганимда Холмурод ота Йўлдошев суҳбатида бўлдим. Қорачадан келган, вазмин, сўзлари пурмаъно эди унинг. Суҳбат мавзуи айланиб фарзандларига келиб тўхтаганида Холмурод отанинг чинордек илдиз отгани маълум бўлди.

— Пири бадавлатман, йигирма икки неварам, икки чеварам бор. Бир ерга тўплансак, битта ҳовли торлиқ қилиб қолади, — деди отахон майин табассум билан.

Ҳа, отахоннинг жуда-жуда бахтли кишилардан эканлигини унинг кўзларидан ҳам англаб олса бўларди. Бу кўзлар, қуёш меҳри билан қорайган чеҳралар замонамиз шукуҳини англатаётгандай эди назаримда. Чиндан ҳам ўз халқига ҳалол хизмат қилиб, энди кексалик гаштини сураётган бу қариядан ҳовлидаги гулзор иси келаётгандай бўларди.

Отанинг чеҳрасида бахт табассумини кўрдим...

Н. ТОШЕВ.

ИЗЛАНИШ САМАРАЛАРИ

САҲРОНИНГ ЯШИЛ ЛИБОСИ

«Мальгузарский-83» навли изен Қизилқумнинг жанубидаги яйловлрда то кузга қадар ям-яшил бўлиб яшнаб турди. Ғаллаоролдаги Ўзбекистон дон илмий-тадқиқот институтининг биологлари саҳрода ўсадиган бу ўсимликнинг селекциясини биринчи марта амалга оширишга муваффақ бўлдилар. Янги нав авторларидан бири, Беруний номли мукофот лауреати Карим Комилов шу ҳақда бундай деди.

— Изеннинг турли намуналарини Молгузар тизма тоғларининг қурғоқчил ва кунгай этакларидан тажриба ўтказиш учун танлаб олдик. Даштда ва тоғ этаклари зоналарида ўсадиган ўсимликларни чатиштириш йўли билан бир текис униб чиқадиган, серҳосил, бошқа муҳим хусусиятларни ўзида мувофиқлаштирган янги навларни олишга муваффақ бўлинди. «Мальгузарский-83» нави ҳар гектар ердан ўнлаб центнер кўкат берадики, бу ўзининг ёввойи шериклари берадиган ҳосилга нисбатан бир неча баравар кўпдир. «Мальгузарский-83» изен навининг кучли илдизлари 10-15 метргача чуқур томир отади, бу ерда тупроқ ости намидан баҳра олади. Қишда яйловларни қалин қор босганида изеннинг баланд тупларини қоракўл қўйлари бемалол топа олади.

Ўзбекистон дон илмий-тадқиқот институтида Ўрта Осиёнинг турли зоналаридаги қоракўлчилик хўжаликларида изенни парвариш қилиш агротехникаси ишлаб чиқилди. Бу йил хашаки изеннинг навли уруғидан бир неча ўн тонна тайёрлаш мўлжалланмоқда.

(ЎзТАГ).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт» — 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 10.55 — «Пўлат қандай тобланди». Бадиий фильм, 2-серия. 12.00 — Фильм-концерт. 14.50 — Ҳужжатли фильмлар. 15.40 — «Ф. Шопен». 16.25 — Амалий ўт ўчириш спорти бўйича халқаро мусобақа. 16.45 — Рус тили. 17.15 — «Миллионлар ленинча университети». 17.45 — Концерт. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Болаларга аталган шеърлар. 18.55 — Футбол. «Торпедо»—«Штутгард». (ГФР). 20.25 — «Пўлат қандай тобланди». Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Балет ҳақида 23.15 — Ҳужжатли фильмлар. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12,00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — География. 13.00 — «Сеҳргарлар сиз билан ёнма-ён». Телефильм. 13.10— «Касблар ҳақида ҳикоялар». 13.40 — «Ўқитувчи экрани». 14.10 — Болалар учун кўрсатув. 18.00 — «ВЛКСМ 60 йиллигига». 18.45 — «Халқ контроли экрани». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оламга саёҳат». 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Т. Юнусова, Ҳ. Юсупова ва Ф. Мамадалиев концерти. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор —мардлар майдони». 22.20 — Ойбек «Қутлуғ қон». Телетеатр, 3-4-қисмлар.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — Фильм-концерт. 20.30 — «Туганмас хазина». 21.00 — Янгиликлар. 21.20 — Физика.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Классик куйлардан концерт. 9.30 — Шу куннинг қўшиқлари. 10.30—«Саҳий ер». 11.15 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!». 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Балиқчилик хўжаликларининг истиқболи». 13.30 — Оперетталардан саҳналар. 14.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 16.10 — Ўзбекистон композиторларининг ижоди. 18.30 — Саломатлик — туман бойлик. 18.40 — «Ёшлик». 19.40 — «Социализм мамлакатларида». 19.50 — М. Юнусов чалади. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 Йиғим-терим илғорлари учун концерт. 21.30 — «Замондошларимиз». 22.28 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/Х да **Афсоналар водийсида**, 20/Х да **Оққуш кўли**, 21/Х да **Флория Тосна**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/Х да **Уйланиш**, 20/Х да **Инқилоб тонги**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/Х да **Гулбаҳор қани?** 20/Х да **Хотинимнинг эри**, 21/Х да **Қизил дуррали нозик ниҳолим**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Қозоғистон цирк артистларининг гастроллари. **«МЎЪЖИЗАЛАР ЎЛКАСИ»** (19.30).

●

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1979 йил учун ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обунани 1 ноябргача «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ҳамда иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали расмийлаштириш мумкин.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

●

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГАЗЛАШТИРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

ИСИТИШ МАВСУМИ ЯҚИНЛАШИБ КЕЛГАНЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН КУЗГИ-ҚИШКИ ДАВРГА ГАЗ АСБОБЛАРИНИНГ ИШГА ЯРОҚЛИ БЎЛИШЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ЮЗАСИДАН ҲАММАГА

ГАЗ АСБОБЛАРИ ДУДБУРОНЛАРИНИНГ ИШГА ЯРОҚЛИЛИГИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЕКШИРИБ ЧИҚИШНИ

ТАВСИЯ ЭТАДИ

ДУДБУРОНЛАРНИНГ ИШГА ЯРОҚЛИЛИГИНИ ТЕКШИРИШ МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН ШАҲАР, РАЙОН КЎНГИЛЛИ ЎТ ЎЧИРИШ ЖАМИЯТЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГИЗ.

Улар берган актларни зудлик билан яшаш жойингиздаги шаҳар-район газларига тақдим этинг.

Газ асбоблари дудбуронларининг ишга яроқлилиги ҳақидаги акт йўқ бўлган тақдирда газ шаҳар-район газ ходимлари томонидан огоҳлантиридмай ўчириб қўйилади.

ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН!

Дудбуронларнинг ҳаво тортмаслиги ёки ёмон тортиши хонага заҳарли ис газларининг киришига ва натижада кишиларнинг заҳарланишига сабаб бўлади.

Газдан фойдаланиш қоидаларининг бузилиши бахтсиз ходисаларга олиб келиши мумкин.

ГАЗ ВА ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ЭТИНГИЗ.

Ўзбекистон ССР Главгази.

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессори: психология;

кафедра доцентлари: диалектик ва тарихий материализм, физик-география, рус ва чет эл адабиёти (0,5 ставка), бошланғич синфлар педагогикаси;

кафедра катта ўқитувчилари: чет тиллари (инглиз тили), татар филологияси;

кафедра ўқитувчилари: илмий коммунизм (ўзбек тилида), умумий педагогика, иқтисодий география, ишлаб чиқариш асослари, мактабгача педагогика.

КОНКУРС МУДДАТИ—ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700064, Тошкент шаҳри — 64, Педагогика кўчаси, 103-уй.

●

Ўрта Осиёнинг улуғ энциклопедист олими

АБУ АЛИ ИБН СИНО

туғилган кунининг 1000 йиллиги муносабати билан олимнинг

«ТИБ ҚОНУНЛАРИ»

асарлари рус тилида беш китобли (6 томли) қилиб

НАШРГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Бу нашрлар 1979-1980 йилларда тайёр бўлади ва обуна йўли билан тарқатилади.

«Ўзбеккнигаторг» ва «Ўзбекбирлашув» системасидаги китоб магазинларининг обуна нашрлари бўлимларида обуна ўтказилади.

Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИНИНГ

ҳаваскорлик театрлари коллективлари раҳбарлари, ҳаваскорлик хореография коллективлари раҳбарлари, ҳаваскорлик хор коллективлари раҳбарлари ҳамда ҳаваскорлик духовой чолғу асбоблари раҳбарлари бўлимлари

АРИЗАЛАРНИ—10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: 700164, Тошкент шаҳри, «Высоковольтный» массиви, Тошкент Давлат маданият институтининг тайёрлов бўлими.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия ва маҳаллий комитетлари ҳамда сиёсий иқтисод кафедраси коллективи иқтисод фанлари кандидати, доцент, кекса педагог

Жўра Асқарович АСҚАРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, ГСП. Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05. секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси— 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35 32-55-16. совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-28; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24. 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27. хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-28 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02807. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 240.